

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJAK.
Előfizetési ár: Egész évre: 6 frt; Félévre: 3 frt;
Negyedre: 1 frt 50 kr. Egy szám ára: 15 kr.
Folyó számla: Erdélyi Bank 2851—2900.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, BELKÖZÉP-UTCZA 11. SZ.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Lehet-e petroleum-motorral csépleni? I. <i>Iji. Spozon Pál</i>	351
Egy csepp idegen vér a darvas primigeniusban. <i>M. K.</i>	352
A tej sterilizálása. <i>Dr. B. S.</i>	352
A rovarok szerepe a fertőző betegségek terjesztésében. <i>Betegh Lajos</i>	353
Kisobb szakközlemények	353
Irodalmi szemle:	
Hazai lapokból. <i>T. M.</i>	354
Külföldi lapokból. <i>S.</i>	355
Kormányintézkedések:	
A gyümölcszállítási vasúti tarifák	355
Vegyes közlemények	355
Közgazdaság, üzlet, forgalom:	
Hirek	356
Gazd és üzleti tudósítások	357
Hirdetések	

Lehet-e petroleum-motorral csépleni?

I.

A petroleum-motorokkal való cséplés már évek óta meg van oldva s hogy az nem tudott jobban elterjedni eddig, annak én okát részben a gyárosok tehetetlenségében, részben pedig a gazdáknak a petroleum-motoroktól való érthetetlen idegenkedésében keresem.

Már 1894-ben csépeltem magam hatalmasabb időn át Erdélyben, Székiesen egy 4 lóerős petroleum-motorral teljesen jó eredménnyel. Akkor pedig még nem volt a motor alá megfelelő kocsi, hanem magunk csináltunk alája állványt; a motor sem volt akkor még oly tökéletes, mint most. Mégis naponként 150—200 kereszt — 18 kérés — ment át a cséplőgépen.

Manapság vannak már rendes kocsialjra szerelt, szállítható petroleum-lokomobilok, melyek csak oly jól dolgoznak, akár a rendes gőzlokomobilok, de jelentékenyen olcsóbban. A mai petroleum-lokomobil fogyaszt óránként és lóerőnként $\frac{1}{2}$ kg. petroleumot vagy benzint. Kezelése oly egyszerű, hogy azt akármelyik intelligensebb munkás egy hét alatt tökéletesen megtanulhatja. Nem szükséges hozzá vizsgázott képessé tartani, nem kell hozzá szemet, fát hordani; vizet napjában csak egyszer 80—150 liter. Bármikor megállítható és 10 perc alatt még legrosszabb időben is megindítható. A szünetek alatt nem kell tüzelni benne, tehát nem pazarolja a tüzelőanyagot. Teljesen tűzbiztos, nem gyújt, mert nincs sehol égő láng. Nem kíván folytonos felügyeletet, mert egyszer megindítva s helyesen beállítva eljár egyenletesen s pontosan, míg csak ki nem fogy a petroleum vagy benzin a tartójából. Nem szükséges olajozni, mert önolajozókkal lévén felszerelve, ellátja magát — illetve mozgó részeit — mindig elegendő olajjal. Szóval olyan gép ez, mely méltán megérdemelné, hogy jobban érdeklődnének iránta, úgy a gyárosok, mint a gazdák.

De egy harmadik oka is van annak, miért nem tudott e gép eddig elterjedni. Ezt pedig az a szerencsétlen ugynevezett »lóerő« okozta!

Gazdáink általában szokva vannak ahhoz, hogy cséplőgépeiket 6 8—10—12 lóerőseknek nevezik, éppen úgy gőzgépeiket is. Általában úgy beszélnek, hogy a 6 lovas gőzgép elhajtja jól a 6 lovas cséplőgépet; a 8 lovas gőzgép a 8 lovas cséplőt s így tovább. Ha már most van egyik gazdának pl. egy 6 lovas cséplőgépe s szeretné azt petroleum-motorral hajtani, rendel hozzá egy 6 lovas petroleum-motort s mikor aztán dolgozni akarna, kiséül, hogy a motor nem tudja elhajtani a gépet, gyenge! Erre aztán hamar kész a vélemény, hogy a petroleum-motor nem való cséplésre!

Pedig dehogyan nem! Csak azt kell tudni, hogy az a »lóerő« elnevezés hamis.

A 6 lovas cséplőgép, mikor dolgozik, nem hat lóerőt kíván, hanem 10—12. sőt néha 14 lóerőt is! És a hat lovas gőzgép nem hat lóerőt tud kifejteni, hanem $6 + 6 + 3 = 15$ lóerőt! Tehát mikor az ugynevezett 6 lóerős cséplőgép munkában van, akkor átlag rendszeren 8—10 lóerővel dolgozik a gőzgép, kevessebbel nem!

Már pedig a petroleum-motornál, ha azt mint 6 lovas árusítják, tényleg csak 6 lóerő van meg s így nagyon természetes, hogy az nem tudja elhajtani a 8—10 lóerőt igénylő ugynevezett hat lovas cséplőgépet.

Ha valaki a hat lovas cséplőgépet petroleum-motorral akarja hajtani, az vegyen hozzá egy 10 lóerős petroleum-motort s akkor majd meglátja, milyen kitűnően fog dolgozni a gép, milyen jól és szaporán megy majd a cséplés.

Persze az ilyen tanácsra aztán az a válasz, hogy hát: »Nem vagyok bolond a hat lovas géphez 10 lovas motort venni, hisz nem győzöm pénzzel.« Dehogyan nem győzi! Hisz a 10 lovas petroleum-motor is csak annyiba kerül, mint a 6 lovas gőzgép, vagy legalább is nem sokkal többbe. S az az ártóbblet, amit ráfizet a motorra vételkor, már az első évben visszatérül a megtakarított tüzelőanyag árából, az elmaradt fa, szén és vízfordás, a megtakarított gépész-fizetés árából. Ez nem mese! Mert ez már megtörtént több helyen is.

Ma már a gazdák is hozzájuthatnak az ugynevezett »adómentes motor-olajhoz«, mely voltaképpen nem más, mint benzin. Ennek métermázsája kerül 8—10 frtba. Egy lóerőre kell óránként $\frac{1}{2}$ kg., tehát 10 lóerőre óránként 5 kg., azaz $5 \times 8 = 40$ vagy $5 \times 10 = 50$ krajczár ára s így egy napra, 10 munkaórát véve fel, 4—5 forint áru; vagy ha hajnalban kezdik a cséplést és cséplenek késő estig, kell 14 munkaórára 5 frt 60 krajczár 7 frt ára! Ugyan hol van az a hat lovas gőzgép, mely ennél kevesebbet fogyasztana tüzelő anyagban?

És a valóságban még annyi sem kell. Mert ha a motor teljes erővel dolgozik, akkor nem kell 10 lóerőre 5 kg., hanem 4 kg., legfeljebb $4\frac{1}{2}$ kg. benzin s ez kerül óránként 32, illetve 36—45 krajczár tüzelő anyagba. Ilyen olcsón csak az a gőzgép dolgozik, a melyet szalmával fűtenek. De az a kérdés, hogy nem ére a gazdának a szalma többet alom gyanánt, mint tüzelőnek?

A tüzelő anyag tehát határozottan olcsóbb! Most lássuk a gépészfizetést! Hát az igaz, hogy éppen cséplés alatt nem lehet e czimen sokat megtakarítani, mert a petroleum-motorhoz is kell ember s annak is csak kell fizetni legalább 1 forintot egy napra, ha hem többet.

A legjobb magvak

legolcsóbb beszerzési

forrása

MAUTHNER ÖDÖN
cs. és kir.
udvari szállító,

József főherceg Ő cs. és kir. Fensége udvari szállítója, a román király Ő Felsége udvari szállítója. Ferdinánd bolgár fejedelem Ő kir. Fensége udvari szállítója, a szerb király Ő Felsége udvari szállítója, Fülöp szász-coburg-góthai herceg Ő kir. Fensége udvari szállítója

magkereskedése

BUDAPESTEN,

VI. ANDRÁSSY-ÚT 23-IK SZÁM. (28.)

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Babós és Társai

vaskereskedése

KOLOZSVÁRT,

Belkőzép-utcza 25. sz.

Van szerencsénk a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy az újonnan megnyitott üzletünket dusan felszereltük mindennemű vasárunkkal, u. m. gazdasági eszközök, háztartási cikkek, konyhaberendezések, mindennemű szerszámok, technical cikkek, kocsikenőcs, kovács szén, és minden e szakmába vágó itt fel nem sorolt tárgyakból.

Bizományi raktárunk van a Budapesti Thury János és fia cég nagy szerkovács és haranggyárából, továbbá elvállaljuk a használt reszelők újra vágatását, a legjutányosabb árak mellett.

B. párfogását kérve vagyunk

Telefon sz. 351.

(123.)

Kiváló tisztelettel

Babós és Társai.

Csak hogy aztán ha vége van a cséplésnek, megszűnt a gépész fizetés, holott ha gőzgép van, akár csépel az, akár nem, a gépészt fizetni kell. Már pedig ez nagy rubrika.

Igaz, hogy sokan azzal érvelnek ez ellen, hogy hisz: „Kapok én akárhány gépészt cséplésre, csak Pestre kell írnom, küldenek onnan!” Igaz hogy kap, de — tisztelet a kivételeknek — ritkán van köszönet benne, meg drága is ez a mulatság. De meg hisz a gépész állása a cséplésnél bizalmi dolog! Ő vezeti és ellenőrzi az egész munkát, ő ügyel fel mindenre, ő szabja meg a pihenőket stb. Már most egy vad idegen ember, kit a gazda éppen csak cséplésre fogadott fel, tudhat-e annyi biztosítékot és megnyugvást nyújtani a gazdának, mint egy olyan ember, kit a gazda maga már jól ismer, maga választotta ki, maga tanította be s állította a motor mellé gépésznek és egyúttal felügyelőnek? Ugy-e hogy ez is áll?

De hátra van még a fűtő! A gőzgéppel való cséplésnél a gépésznek kell fűtő is, aki fát vág, fűrészel, szenet tör, lapátol, olajozni segít s fűti a gépet. Ennek is van 1 forint bére naponként. Ez a petroleum-motorhoz nem szükséges, mert azt fűteni nem kell, tehát se favágás, se szénlapátolás nem szükséges. Oda csak a benzint kell hordani, óránként legfeljebb egyszer 4–6 kgmot s beleönteni a gép tartójába. Sőt még ez sem szükséges, ha van a gépen nagyobb benzin tartó — mint ahogy az az újabb gépeken már van is. A gépre felügyelni nem sokat kell, eljár az magától is rendesen, úgy hogy a melléje állított munkás bőven ráér a munkára is és a gépre is felügyelni.

Eddig már többször emlegettem a benzint s nem a petroleumot. Igenis a benzin az, a mely lehetővé teszi, hogy oly olcsón dolgozzhat a gép. Csak hogy erre meg azt mondhatják a gazdák, hogy ilyen veszélyes, könnyen gyúlékony és robbanékony anyaggal való sáros vakmerőség csépleni kazlak és asztalok között. Egy szikra csak s kész a robbanás meg a tűzveszedelem!

Ez sem olyan fekete, mint a milyennek hinni szeretik. Az igaz, hogy a benzinnel nem szabad tréfálni, de az is igaz, hogy egy kis elővigyázat mellett ki van zárva a baj lehetőség.

Magán a motoron égő láng egyáltalán nincs. A motor hajtására szükségelt robbanás benn történik a gép hengerében légmentesen s biztosan zárt helyen, honnan szikra ki nem juthat. Láng csak akkor jut a motorhoz, mikor indítás előtt a gyújtó-csővet kell izzásba hozni. Ez pedig elég távol van a benzin tartótól s az meg ilyenkor ugyis zárva van, tehát ismét nem érheti a benzint a láng. Máskor pedig semmiféle égő anyagra nincs szükség a motor körül s a gépész urnak sem szükséges szivar vagy pipaszó mellett csépleni! Ilyenformán tehát a benzin meggyulladására rendes viszonyok közt teljes lehetetlenség.

De az aggódók még nem nyugosznak meg ebben! Azt állítják ugyanis, hogy a benzin igen könnyen párolog s nem szükséges, hogy a láng a benzint érje, csak a gőzét kapja meg, már akkor is kész a robbanás.

Hát az igaz, hogy a benzin párolog s fel lehet a benzin-párát robbantani s vele a benzint is, anélkül, hogy a láng a benzin-tartót érné? De hol? Zárt helyen, hol a benzin-pára együtt marad, nem oszolhatik szét a levegő-

ben. Már pedig cséplésnél ugyancsak van elég helye szétoszlanai s itt nem is fog sikerülni azt felrobbantani.

(Vége következik.)

ifj. Sporzon Pál.

Egy csepp idegen vér a darvas primigeniusban.

Valamennyi állatunk tenyésztésében általános az a hibánk, hogy az anyaállatok megválasztására nem fektetünk kellő súlyt s hogy jó kanczáinkat és üszőinket könnyelműen pócsékoljuk.

Nagyon figyelemre méltó ennél fogva mind az, amit Várady Géza ur az „Erdélyi Gazda” ez idei 23-ik számában a hibánk felől elmond s essék bár akármily rosszul azoknak, akiket netalán illet, én egy másik hibára hívom fel ez alkalommal a figyelmet.

Ha az ember, kivált erdélyi vásárokon és marhakiállításokon gyakran megforog, minduntalan szemébe ötlök egy-egy individuum, a mely különös formálódásával és színeződésével mintegy provokálja a szakértőt, hogy behatóbban megvizsgálja.

E szemle eredménye nagyjában a következő:

A szürkeszín darvas területein és pedig leginkább az alsó karokon, gyanus borzderes árnyalat van, vagy aztán osztrák-szőke marha színére emlékeztető „keselyűsödés” mutatkozik

A szarvak rövidege feltűnő s bikáknál a csutak alakuláshoz közeledő mivolta is gyanút kelt. A mártáj szélességével és alacsonyágával, a faroktő túlvaskos mivoltával, a koncz és czomb pedig elgömbölyödöttségével állít a szemlélő elé kérdőjelet. Az egész testnek elgömbölyödöttebb idoma, a korhoz mért erősebb fejlettsége s az otrombább mozgás is mind azt a feltevést érlelik meg a szemlélőben, hogy az individuum nem tiszta szürke vagy darvas primigenius, hanem *egy csepp vér van benne* valamely brachycerosból, tehát borzderesből, vagy aztán valamely keselyű színű marhából, már akár anyai, akár apai részről.

Egymagában az, hogy egy csepp ilyen vér van valamely individuumban, vagy tenyésztésben, felfogásom szerint nem hiba s csak gratulálni lehet annak a tenyésztőnek, a ki ilyen keresztezéssel gyorsabban fejlődővé, sulyosabbá, jobb hizóvá, jobb tejelővé tudta tenni az ivadékokat anélkül, hogy a hazai primigeniust a mondottaknál erősebben kiforgatta volna karakterisztikus ismertető jeleiből. Én magam vagyok az, aki a magyar erdélyi marhának éppen ezen keresztezési formáját, ajánlottam már régen és ajánlom ma is, de nem azért, hogy port hintsünk az ilyen individuumokkal a világ szemébe, *tisztavérű képen állítva az ilyen egyedeket a gyanútlan vevő elé* hanem azért, hogy gyorsabban érjünk a célhoz imigy azon a téren, a mely hazai marhánk modernizálására nyitva áll ilyen formában is, de aztán azon nehezebb formában is, hogy *beltenyésztésileg tiszta vérben* cselekedjük meg ezt

A hiba tehát az, hogy némely tenyésztő tudva, vagy nein, az ilyen csep véskeresztezéseket tisztavérűképen adja s a vevő jóhiszeműleg nemkülönben ilyenekül veszi s míg egyfelől sulyos konferenciát emel a modernizálásra *tisztavérben* törekvők elé, ezeket egyszersmind diszkreditálhatja, a mennyiben a tu-

lajdonságok biztos átültetése csak a tisztavérűektől várható, addig másfelől becsempészésként a tisztavérű tenyészetekbe kevert vérű anyagot, amivel meg az országos tisztavérű anyag reputációját kezdi ki s éppen tisztaságában levő értékét veszélyezteti.

Hát jól tudom, hogy ezen egyéb, mint megbízható törzskönyv és a magyar-erdélyi marha fajta tisztasága jeleznek végleges és szigorú megállapítása nem segít, de tudom egyszersmind, hogy ha ennek keresztülvitelére mihamar nem vállalkozunk, legalábbis egy kupeczfogásokkal szaturált tisztességtelen verseny felburjánzására lehetünk elkészülve, nem is említvén, hogy e mellett marhánk fajta tisztaságába vetett bizalmunk csufosan meg-
inog.

Az „Erdélyi Gazda”-ban (1896: 4., 5., 6. szám) nagy lelkesedéssel vívott tollharcz folyt a tisztavérűség kérdésében s részemről az ott „Telivér magyar marha” czimzen mondtakhoz ma is változatlanul ragaszkodom. A törzskönyvezés tekintetében az „Erdélyi Gazd. Egylet” tett már akkoriban lépéseket. Üdvös volna, ha e lépéseket most már hatványozott mértékben folytatná és dülöre is vinné.

Oly mélyreható fontos ez a kérdés, hogy igazán kívánatosnak kell tartanom a sok oldalról való hozzászólást. Nagy érdekű nyilatkozatokat kiváltképen Gróf Teleky Arvédttől, Sperker Ferencztől, ifj. Lészai Ferencztől, báró Jósika Gábortól stb. várunk. Várakozásunkban talán nem csalatkozunk. M. K

A tej sterilizálása.

A tej sterilizálása az utóbbi időkben fontos kérdéssé vált. Némelyek a sterilizált tej tápértékét nagyon sokra, mások majd semmire sem becsülik. E téren azonban végleges értékű ítéletet ez idő szerint hozni nem lehet. A tejnek frissen (főtelen) való élvezeténél nem szabad elfelednünk, hogy lényeges különbség van azon nyers tej között, melyet pl. a csecsemő szopik és a között, a mely a felnőttek asztalára kerül. Mert ez utóbbi a csecsből kijövetelétől kezdve a levegőben stb. lévő végtelen számú kórnemző csirákkal folyton érintkezik. A sterilizáció pedig megöl minden csirát a tejben. A modern systémák szerint a sterilizálandó tejet először megtisztítják, megsűrítik. De egyetlen eljárás sem felel meg teljesen, vagyis egyik szerint sem lehet abszolút tisztává tenni a tejet a fejes után bele jutott nem odaváló anyagoktól. A centrifugal-separatorban visszamaradó szenny a sterilizáció legmakacsabb ellenségét is meggyőzheti a tej tisztításának szükségességéről. A tisztítást természetesen sterilizálás nélkül is lehet alkalmazni, de a tisztítás és sterilizálás együttesen alkalmazva biztosíthat csupán arról, hogy a tej tiszta és ment minden kórnemző csirától, vagyis „egészséges.”

A nyers tejjel igen sok veszélyes és ragályos betegséget hordanak szét, főleg vidékről s ott, a hol a tejes edények öblögető vizére s az edények stb. tisztítására nem fordítanak kellő gondot, sőt még beteg tehén tejét is bele keverik a többi tejébe s a nagy városokban eladják. Hát még a tejszarnokokban stb.

Sokan azt vélik, hogy a sterilizált tej = főtt tej. Az igaz, hogy a felfőtt tej félig-meddig szintén sterilizált, de a sterilizált tej nem felfőtt tej. A sterilizálás gyakorlatában tényleg

Nincs többé **PERONOSPÓRA.**

(92.)

Vitrolin.

A legjobb és legbiztosabb peronospora elleni szer.

Aránylag olcsóbb, mint bármely más szer, mert kiadóbb, erősebb és teljesen peronospora mentessé teszi a szőlőket, burgonyát, veres szőlőt stb.

Árak: 1/2 kiló 40 kr., 1 kiló 80 kr., 6 kiló (1 holdnyi területre elegendő) 4 frt 50 kr.

Egyedül kapható: **LÁSZLÓ JÓZSEF** gyógyszerésznél és vegyészeti laboratóriumában Maros-Ujvárt, Erdély.

— Kolozsvárt kapható **BURGER FRIGYES** gyógyárú kereskedésében. —

alkalmazott hőmérsék nem éri el a 100° C-t, mert azt tapasztalták, hogy jobb és megfelelőbb 20—30 perczig alacsonyabb hőmérséken tartani a tejet, mintsem rövidebb ideig magasabb fokra hevíteni.

Ami a nyers, főtt és sterilizált tej zamatját illeti, az annyira egyéni dolog, hogy tekintetbe egyáltalán nem jöhet a tejjel való táplálkozás általános tárgyalásánál.

Sokan ellenségei a sterilizált tej használatának, pl. a nagytekintélyű orvos dr. Welcker, kinek nyilatkozata szerint szomorú nap volna az, melyen főtt vagy sterilizált tejjel kezdenék táplálni a gyermekeket. Továbbá: „a tej a tényleg természetes produktuma, természetes tulajdonságaival; akár felfőzik, akár sterilizálják, többé nem az a folyadék s nem is bír többé azokkal a jó tulajdonságokkal, mint természetes állapotában.“ Vizsgáljuk azonban Duclaux-val a tej szerkezetét és a feltett változásokat, melyeken fővés vagy sterilizálás alatt átmegegy s a melyek állítólag tápláló képességének rovására vannak. A tej áll vízből, zsirból, cukorból, albuminoidokból s egy kevés ásványi alkotórészből (sókból), a melyek oly fontosak a kis gyermekek szervezetére. Az ásványi alkotórészek a kezelés alatt s által bizonyosan nem változnak, valamint a zsir és cukor sem változik az itt szóban forgó hőmérséknél. A tej albuminoidjai caseinből és albuminból állanak, melynek mintegy 1/6-a oldva, a többi suspendált állapotban van jelen. Bizonyos, hogy az albuminoidok egy része physikai állapotát tekintve, megváltozik a meleg behatására, de ki állíthatja, hogy tápértéké is megváltozott? Mert ugyanazon anyag marad mindenik; tehát tisztán az emésztés kérdése az egész. Az igaz, hogy a nyers tej a gyomorba jutva, azonnal coagulálódik, de hátha a főtt vagy sterilizált tej kisebb mértékben coagulálódik, az rontaná az emésztés lefolyását? Teljes értékű kísérletek vannak a sterilizált tejnek, mint gyermek-tápláléknak jóságára s használhatóságára vonatkozólag. (James Long: Agricultural Gazette 99, No. 13, 25.)

Dr. B. S.

A rovarok szerepe a fertőző betegségek terjesztésében.

Bármennyire is haladt az orvosi tudomány, bármennyire is tökéletesítette vizsgálati módszereit, gyógykezelési eljárásait stb., még is maradt egy nagy tere, a melyen aránylag még a legkevesebbet nyújt s ez nem más, mint a fertőző betegségek terjedési módja, valamint a fertőző betegségek okozóinak ismerete. Hiszen az köztudomású dolog, hogy sok betegségnek nem ismerjük az okozóját, hogy messzi ne menjek, ott van a ragadós tüdőlob, ragadós száji- és körömfájás, vesztesség, himlő, járványos elvetélés; és hol vagyunk a másik kérdéssel, a ragadós betegség terjedési módjával, illetve azon módozatok, közvetítők ismerésével, melyek segítségével valamely betegség terjed.¹

És örömmel kell tapasztalnunk, hogy a legutóbbi időkben ezzel a nem kis jelentőségű

¹ Mindezekről sokat tudunk már és pedig pozitív formában, igaz, hogy sok felderítetlen részlete van még az említett kérdéseknek, mint sok más orvosi kérdésnek és ezért szívesen nyitunk tért az e téren felmerülő észleleteknek. Szerk.

dologgal is behatóan foglalkozik sok kiváló szaktekintély. És mint előre várható volt, sok és érdekes meglepetéssel, a természet sok bámulatos játékának telderítésével kedveskedett néhány nagy ember az emberiségnek és megmenekülést biztosított a haláltól úgy embertársainak, mint az állatoknak.

A fertőző betegségek tanulmányozása és megfigyelése közben többen arra az érdekes jelenségre jöttek rá, hogy épen a legveszedelmesebb fertőző betegséget e téren legártatlanabbnak hitt lények, a rovarok terjesztik. Nos, lássunk ezekből egy néhány esetet, talán világosabb lesz előttünk az a körülmény, hogy hogyan is lehetséges az, hogy az emberi cholera, a pestis vagy fekete halál, a sárga láz, a váltóláz és állatoknál a lépfene, a texasi láz, a szarvasmarhák és juhok vérvizelése stb. annyi áldozatot kíván s mindazonáltal ezen betegségek terjedési módját egy mysticus lepel borította.

Laverau és Koch nagy érdeme, mert ők voltak az elsők, a kik nem törődve saját énjökkel, figyelték meg a tropusokban a sárga láz terjedési módját és arra az eredményre jutottak, hogy apró legyek — moskító — éjjel támadják meg az embert és oltják bele a betegség csiráit. Yersin és Simond megállapították, hogy a pestist a bolhák oltják az emberbe. A dolog tudniillik úgy áll, hogy a pestist tulajdonképen a patkányok terjesztik oly módon, hogy ha valamelyik állat a betegség csiráit fölszedte és a betegség elsődleges tünetei jelentkeznek, menekül, elbujdosik. Ezen idő alatt azonban, minthogy rajta sok bolha is tartózkodik, melyek a patkány életében vérevel fertőzik magukat, mihelyest elhull az állat és hullája kezd kihűlni, a bolhák menekülnek és emberen, állaton keresnek menedéket, illetve arra hoznak halált, mert fertőzött szájszerveikkel midőn valamely individuumot megszárnak, egyszersmind fertőzik is. Hogy ez való és nem theoria, azt Simond úgy bizonyította be, hogy elhullott patkányról a bolhát megfogva, élő és egészséges patkány bőre alá ojtotta, mire az a betegség minden jellegző tünete mellett elhullott. Az emberi cholera legveszedelmesebb terjesztői a legyek és szúnyogok.

Teljesen hasonló módon vagyunk az állatoknál is, bizonyos fertőző betegségeknel, melyekre vonatkozólag bebizonyított tény, hogy rovarok közvetítik a betegség vírusát. Állatoknál első sorban Smith és Kilborn amerikai szakemberek bizonyították be azt, hogy a szarvasmarhák texasi lázának okozóját egy kullancsféle (*Brophilas bovis*, vagy mint újabban nevezik, *Ricepephelas bovis*) oltja át.

A szarvasmarhák vérvizelésére vonatkozó idevágó vizsgálataim alkalmával arról győződtem meg, hogy hasonlóan mint az amerikai texasi láznál, kullancsok közvetítik a betegséget, valamint azok petéi is, melyekből sikerült a betegség okozó *Babesia bovis* és *Babesia ovis* fejletlen alakját — mondhatnám spóráit — kimutatnom. (Lásd Veterinárius 1898. I. l.)

Cadéac francia szakember abbéli mondasára, hogy ezek a kullancsok nem közvetítetik a betegség okozóit — mert „stationär parasiták“ — ugyanazzal felelhetek, mint Smith és Kilborne, hogy nem az öreg, hanem a fiatal egyedek közvetítik. Az öreg, illetve kifejlett kullancsok tele szíjják magukat vérevel, aztán

leesnek a földre; petéiből kifejlődik a fiatal állat, melyben azonban már benne vannak a betegséget okozó csirák s kellő alkalommal a legelő szarvasmarhára feljutnak és csipéseikkel fertőzik. Legutóbbi időben Afrika déli tartományaiban igen heveny természetű megbetegedés lépett fel, a »Nagana« vagy a tsé-tsé légy okozta szarvasmarha-betegség, mely jelentékeny károsodást okoz az állatállományban. Ezen újabban felfedezett és részletesen leirt betegséget legközelebbi alkalommal részletesen fogom ismertetni.²

Betegh Lajos.

KISSEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

Új szer a phylloxera ellen. Egy bécsi festő S. Moros 1891. óta tesz kísérleteket saját találmányu folyadékáival a phylloxera pusztítására, állítólag kielégítő eredménnyel. Szerinte bárki által házilag könnyen előállítható e szer. Korábban »Aqua Morus« néven árulta, most szürke porrá alakítva bocsájtja áruba. A port a meglepett szőlő töve körül a fellazított földbe hintik. Egyszeri behintés teljesen elég nagyon sok időre, feltéve, hogy öt éven belül nem trágyáznak. Most az osztrák kormány megbízásából Klosterneuburgban végzi kísérleteit. (Prakt. Wegw. 99. No. 19.)

A lovak hajlandósága hirtelen össze-rogyásra a legtöbb esetben szivbetegségből származik.

A lovak ingyuladása sokszor a hirtelen neki iramodástól (inditáskor), nagyfoku megerőltetéstől, sebzéstől, sőt meghűléstől és rheumatikus bántalmaktól is ered. A traumaticus (= hirtelen ható külső ok okozta szervezeti változással járó) ingyuladásban szenvedő ló sántít, fájós lábát előre teszi, könnyen botlik. Külsőleg alig észrevehető a daganat, mely csak napok múlva lesz nagyobb s ekkor emelkedik a hőmérséke. Hanyag kezelés mellett, állandó összenövések, megvastagodások, megkeményedések lépnek fel az inakon, sőt az inak megrövidülése is következhetik be. — A gyógykezelés áll: hideg borogatásból, agyaggal való bekenésből, priznitz borogatásból; éjjelre pedig meleg zsirral, jódkalium-kenőccsel, szappaninimentummal stb. kell bedörzsölni. Ha a betegség nagyfoku, az állatorvos segítségét nem tanácsos kikerülni. (Prakt. Wegw.)

Borju hizlalás. A hizlalást már a 8 napos korban kezdjük s abból áll, hogy 1 liter lefőlt tejjel 50 gr. burgonya-keményítőt keverünk s ezzel etetjük a borjut. Ily módon a rendelkezésre maradó jó tejjel több és jobb vajot ad, a borju húsa több és sokkal jobb lesz s a lefőlt tejet ily módon igen célszerűen lehet értékesíteni. (Journ. d'Agr. prat.)

A tyúkok meszes lába ellen, mely betegség bőrtrákból származik. Pitz-Eltville orvos a következő kenőcsöt ajánlja: 2 evőkanál zsiradék, 1 evőkanál glicerin, 1/2 evőkanál kenőszappan, 8—10 gr kénmáj-kenőccsével dolgozandó át. Ezzel a beteg tyúkok lábai jól bedörzsölendők s keskeny vászonszalaggal körülcsavarandók. Néhány napig így kell hagyni a kötést. Aztán langyos sósvízben kell lemosni a lábakat s újra kenni, kevés olajjal vagy

² Szívesen vesszük.

Szerk.

Telephon: 198.

Solymosy és Társa betéti társaság.

Sörgőnyök:
Solymosy gépgyár.

Gépgyár és Vasöntőde

Kolozsvár.

Álló és fekvő gőzgépek, szivattyúk, sajtók
— TELJES SZESZGYÁRI-, MALOM ÉS TÉGLAGYÁRI BERENDEZÉSEK. —

Gőzkazánok, Vízikerekek, Turbinák.

GAZDASÁGI GÉPEK: Cséplőgépek, Járgányok, Rosták, Trieurók, Szecsavágók, Boronák, széna- és szőlőprések stb.

Fémöntvények. — Oszlopok. — Csigalépcsők. Külön osztály: **EKÉK.**

(101.)

zsirral. A gyógyulás rendszeren bekövetkezik egyszeri bedörzsölés után is. A tyúkol és az ülőrudak rendszeren takarítandók s jól kell desinficiálni.

A lótetű (lóféreg) ellen, ha a konyhakertekben nagy számban mutatkoznak a következő módon lehet védekezni. A földet kőszén hamuval s apróra tört kőszén salakkal kell keverni. A lótetűk földalatti járataik készítése közben mellső lábaikat, mint lapátot használják. Ezen éles törmeléken a körmeik lekopnak, leszakadnak s puha potrohukat is rendszeren megsértik, tehát el kell pusztulniok.

A földi bolha ellen jó hatásnak bizonyult a veteményes ágyásoknak kemencze-korommal való behintése.

Pezsőbor alma és körte borból. 10 liter borban kell oldani 1—1½ kgr. cukrot, ½ liter tiszta spiritust és 1 gr. tannint adva hozzá. A folyadékot pezsgős üvegekbe töltik s dugóval és sodronykötéssel jól lezárják. Ha a bornak nem volna elég erjedő képessége, minden palackba kell tenni ½ lencsenagyságu friss élesztőt.

Babfajtáknak legjobb trágyája a csontliszt és fahamu. Főleg a gyümölcsstermést segítik nagyban elő.

A kotlás meggátolása. A kotelni készülő tyúkot a pincze legsötétebb zugába tesszük le s egy más világosabb helyére a pinczének tesszük a vizet és ételt. Egy napig rendszeren ül. Aztán felkeresi s megtalálja a táplálékot. Ismét csendesen ül tovább, rendszeren 3—4 napig. Ekkor ki lehet bocsátni a többiek közé. A nedves, hűvös pincze talaj a sötétséggel kapcsolatban megszüntette a kotlási lázt s viszsztatérnek a normális életműködések s velök a tojás.

Gyógyítása olyan teheneknek, melyeknek a tejéből nem lehet vaját köpülni. 1 tehénre számítva, keverjük össze a következő anyagokat. 4 lat veres Antimonkénegről (Stibium sulfuratum aurantiacum), 6 lat korianderből lágy sajttal 3 labdacot (pillula) készítünk s minden reggel egyet adunk be a tehénnek. Közvetlen rá a következő keverékkel itatjuk meg: 1 jó marék konyhasót, 1 kanta eczetet 2 kanta vízben oldva. Rendszeren már néhány nap mulva jól vajasodó tejet nyerünk, de némelykor mégis néhányszor ismételni kell az eljárást.

IRODALMI SZEMLE.

Hazai lapokból.

A „Magyar Gazdák Lapja“ (Junius hó 10.) legutóbbi számából rövid kivonatban ismertetjük: „A szoptatási idő tartama a csikóknál, azok elválasztása és a fiatal csikók takarmányozása“ cz. cikket, néhány érdekes megjegyzése kedvéért. A cikk szerint a szoptatás időtartamát mindig a körülmények határozzák meg, átlag azonban kimondhatjuk, hogy ott, hol az anyakanczát nem dolgoztatják és megfelelően takarmányozzák, öt hónapig tart a szoptatás; máshelyt, különösen kisebb gazdaságokban három hónapig hagyják a csikót az anya alatt, a mely szoptatási időtartam egyszersmint a minimális is. — Az elválasztás minden nagyobb emoció nélkül megtörténhetik ott, a hol az anyakanczát dolgoztatják, mert ilyenkor úgy is külön vannak választva egymástól.

Ha ezt az időt naponként meghosszabbítjuk, fokozatos átmenettel megtörténik az elválasztás. Nagyobb ménesekben, a hol a csikók és anyák állandóan együtt élnek, lehetőleg úgy kell beosztani, hogy több csikót válasszunk el egy időben egymástól és oly távol legyenek az anyáktól, hogy azok hívó szavát ne hallhassák. Így csoportosan a kanczák és csikók is hamar beletörődnek sorsukba, de csak úgy, ha ügyelünk arra, hogy a takarmányozás megfelelő legyen. — A csikó ne csak annyi takarmányt kapjon, hogy épen megéljen, hanem hogy fejlődjék is, különösen az első évben és pedig erőteljesen. Igen érdekes adatokat szolgáltatnak a trakeni ménesből származott csikóval öt éves koráig eszközölt mérések, melyek szerint a csikó növekedett:

első évében	15 hüvelyket
második „	5 „
harmadik „	3 „
negyedik „	1½ „
ötödik „	½—¾ „

Mint látjuk, a csikók első évében legfontosabb a takarmányozás, mert ekkor leggyorsabb a fejlődés is. — A takarmányok közt első helyen a széna és zab említendő. Zöld takarmányt nem vehetünk tekintetbe, mert a rendes körülmények között márcz., ápr. május hónapokban világra jött csikók elválasztására csak szeptember, október hónapokban kerül a sor. Magától értetődik, hogy a takarmányozás és gondozás tekintetében nagy különbséget tesz a csikó jövő rendeltetése és a tulajdonos üzemterve is. A versenylő takarmányozása, eltekintve a költségektől, lehető koncentrált kell hogy legyen, nehezebb fajtából származott csikóknál ellenkezőleg eksztenzív takarmányozást alkalmazunk hogy az állat testterjedelmét növeljük, szélesítsük, mi okból főleg réti széna, lóher-, szalma- és gyöknövényekkel tápláljuk s zabot csak aránylag kisebb mennyiségben etetünk, hogy a fölnevelési költség minél kevesebb legyen. Félvér csikók felnevelésénél a két előbbi takarmányozási módok között a középutat követjük. A csikókat legcélszerűbb tiszta hideg vízzel itatni, habár különféle anyagokat ajánlanak a vízhez keverni, melyeknek azonban mi előnyük sincsen.

A szálastakarmány etetésénél még meg kell említeni, hogy nem célszerű a takarmányt magas rácókba rakni, hanem sokkal jobb vagy a jászolba, vagy a jászol alá szórva, adagolni azt.

Az istálló hőmérsékletét illetőleg felemlíti cikkirő végül, hogy az emésztési folyamat 10—12° R. istállóban legjobban történik, mely hőmérséklet fiatal csikóknál 13° R.-ra emelhető.

A „Köztelek“ (Junius hó 10.) „Magyar marha próbavágása“ cz. alatt Monostori Károly tollából egy igen érdekes közleményt hoz, melyben az egyik legjelesebb mezőgazdasági írónk Teleki Arvéd gróf drassói uradalmában eszközölt próbavágás eredményeit ismerteti. E próbavágás eredményében bebizonyítottak vehető cikkirő egy korábbi állítása, mely szerint, a darvas primigen, ha jobb tenyészetből ered, versenyezni képes a jobb nyugati hizóval s a közepes hizóval. — sőt meg is előzi. Egy szép hosszú testű, mély szügyű, farban széles, de nem hizott, hanem csak javított ökor vágatott le, mely tulajdonképen edzetten és extensivé ígás állattá neveltetett s csak 2 hónapig élt csekély mennyiségű abraktakar-

mányon, mely a következőkből állott: 10 kg. széna, 5 kg. répa, 2 kg. zabszalma és 3 kg. csövestül megdarált tengeri naponta.

Viszonyítva a nyújtott eleséget a hizlaló takarmányhoz, az arány a következő:

1000 kg. élősulyra kell II időszakban:	szerv. fehérje	szén-	zsír	arány
	anyag	hydrát		
	26-000	3-000	14-800	0-700 1:5-5

közepes réti-
széna 10 kg. 8-630 0-540 4-100 0-100
tak.répa 5 kg. 0-600 0-050 0-500 0-005
zabszalma 2kg. 1-710 0-020 0-800 0-010
tengeri-dara

3 kg. 2-570 0-250 1-518 0-140
Adatott tehát: 13-510 0-860 7-218 0-255 1-91
vagyis 500 kg.-ra 6-755 0-430 3-609 0-127

Tulajdonképen tehát csak husban tartó mennyiséget és minőséget kapott a takarmányban az állat s mint ilyen szolgáltatva az alább jelzett vágási eredményt:

Élősúly	547-0 kiló
A 4 negyed	284-5 kiló
A fagygyu	32-0 „
Fej és nyelv	13-0 „
Tüdő és szív	7-0 „
Lép és máj	8-0 „
Lábak	9-0 „
Bőr és szarv	37-0 „
Gyomrok, belek tartalommal	114-0 „
Vér s egyéb veszteségek	42-5 „

547-0 kiló

Annál megfelelőbb ez az eredmény, mert a levágott ökor koplaltatva és szomjaztatva nem volt s mégis 316-5 kgr. vágósúlyában élősúlyának 58%-at szolgáltatva, pedig az átlagos vágósúly következő szokott lenni:

1. Sovány marhánál 50—55%
2. Husban levőnél 55—62%
3. Félig hizottnál 62—68%
4. Teljesen hizottnál 68—72%
5. Legkiválóbbnál 75%

A szóban forgó ökor legfennebb a 2-ik kategóriába sorozható. Ha a „M. G. Lapja“-ban ez év januárjában megjelent ama közleményt vesszük figyelembe, mely szerint M. M. úr az általa felnevelt 5 éves magyar ökröknél 378 kgr. átlagos élősúlynál többet elérni képes nem volt, akkor örömmel vehetjük tudomásul, hogy szürke primigeniusunk csoportjában vannak tenyészetek, melyek az 547 kgr. élősúlyt elérik 5 éves korukban, nem számítva azokat, melyek 2 éves és 4 hónapos korukban ütik meg az 5 és fél mmázsát, természetesen már intenzív takarmányozás mellett

A „Gazdasági Lapok“ (Junius hó 11.) „A Pogson-féle takarmány és szalma-elevator“ czim alatt leírását adja egy a manchesteri kiállításon méltó feltűnést keltett új gépnek, Ez a Pogson-féle Horse pitch fork or elevator for stacking hay or loose Corn lóerőre berendezett golya, vagy elevator, szénakazalokra, vagy szalmakazalozásra.

A minálunk használatban levő gépek — írja a cikk — esetlenek, nehezen transportálhatók és primitív szerkezetűek. A szóban levő új gép nem egyéb, mint egy egyenes oszlop, melyet négy irányban kifeszített kötelek rögzítenek meg. Felállítása tehát igen egyszerű, nemkülönben könnyű a lebocsátása és transportálása is. A golya a rakandó kazal mellé lesz állítva, kissé ferde helyzetben a kazal felé s midőn a szekérről hánys már

A Zalathnai kénkovandó ipar részvénytársaság

Brassói kénsav- és műtrágya-gyára ajánlja legjobb minőségű mindennemű műtrágyáit

a t. cz. gazdaközönség figyelmébe. — 100 q.-án alóli megrendelést legcélszerűbb az „Erd. Gazd. Egylet“ raktárához intézni. —

Árajánlatokkal készséggel szolgál a KÖZPONTI IRODA BUDAPEST, IV. ker., Bécsi-utca 5. szám.

alkalmatlan kezd lenni, akkor karmainak segítségével egyenesen a szekérről huzza fel egy ló a takarmányt, melyet a kazalon levők megragadnak és a kellő helyen lebocsátanak. — A gölya fűszerkezete a fej. Ez egy karikából áll, melyen a csigakerék mozog; a karika egy vashevederbe van illesztve s ehhez vannak kapcsolva a gölyát rögzítő kötelek, melyek kenderből készültek. A csiga-kötél végén vannak alkalmazva a markoló karmok. Szerkezetük olyan, hogy felfelé huzatván összeszorítják a takarmányt, vagy szalmát s ugyancsak el is bocsátják, a mint a felfelé ható huzóerő működése megszűnt. — Kívánatos lenne, ha e fölöttébb czélszerű és egyszerű szerkezetű gépet hazai gyárosaink is előállítanák, mert minden valószínűség szerint nagy elterjedésnek örvendenének, különös tekintettel arra, hogy effajta gépeink, melyek nálunk használatban vannak, nem felelnek meg egészen a követelményeknek. Jelenleg a kérdéses gép csak a gyárosnál (E. F. Pogson Redmile Nottingham, Anglia) szerezhető be, teljes felszereléssel 66 frtért, a mi értékünk szerint számítva.

T. M.

Külföldi lapokból.

Délvidéki búza megválasztásánál s javításánál milyen elveket kövessünk? Rég ismeretes, hogy a virágzás és érés közti időszak különösen nagy befolyással van a szem minőségére. Ha a gabona hirtelen érik meg (mint a déli vidékeken), kisebb a keményítő-tartalma. Bebizonyított tény, hogy ugyanazon súlyú szem száraz években, gyöngye termés mellett több nitrogéntartalmu anyagot foglal magában, mint nedves években normális érés után. Tehát a termés mennyisége és minősége igen nagy mértékben függ az érés időszakától. Ez az időszak délibb vidékeken sokkal rövidebb, mint az ugynevezett nagy gabonatermelő helyeken. Épen ezért az északibb vidékről délre vitt legjobb búzafajták sem váltak be, mert virágzás után a beálló száraz meleg hirtelen érleli meg. Arra kell tehát törekedni a kiválasztás és fokozatos acclimatisatio útján, hogy a virágzást koravá tegyük, anélkül, hogy az érést is megfelelő arányban siettetnők. (Journ. d'Agricult. prat. 99. No. 20.)

Algir mezőgazdasági viszonyai 1898-ban.

Algir fokozatosan közelebről kezdi érdekelni Európát úgy gabona, mint juhtenyésztése és bortermelése stb. révén. 1898-ban az átlagos bortermés 4.554,354 hektoliter volt. Algir tehát hivatva van nagy mértékben hozzá járulni a mostani szomorú viszonyok javításához a borászat terén. Európai és bennszülött egyaránt úzi a szőlőmivelést. A phylloxera azonban itt is nagy károkat okoz. Összes gabonatermelése 17,520.372 métermázsa volt. A földmivelés terjesztésére és emelésére a francia kormány a viszonyoknak megfelelő, olcsó, de munkabíró ekéket oszt ki a bennszülöttek között. Az állattenyésztés teréről érdekes felemlíteni, hogy a bennszülött állattenyésztők még mindig túlsúlyban vannak az európaiak fölött. A mezőgazdaság többi ágaiban ha tul nem haladják számban, de megközelítik az európaiakat. Bennszülötteknél volt 158,880 ló, míg európainál 43,463 volt; teve volt a bennszülötteknél 205,136, európainál 151; juh bennszülötteknél 6.637,500, európainál 388,790 — épigy a kecske; a disznónál, mely az afrikaiak előtt tisztátalan állat, megfordul az arány, bennszülötteknél volt 2391, európainál 88,374; szarvasmarha volt az európaiaknál 149,688, bennszülötteknél 854,487. A dohánytermelés 5.324,525 kgr.-ot, a gombolyítatlan selyem 1047 kgr.-ot tett ki. (Journal d'Agric. prat. 99. No. 16.)

A rétek trágyázása az első kaszálás után.

A tavaszi rendbehozás után (a vizárkok kitisztítása, az iszap széttergetése, moha felszedése stb.) a trágyázást is jó megejteni, mely főleg a széna útján elvont phosphorsav pótlására, homokos talajon a káli pótlására is szolgál. Ha rosszabb minőségű növények burján stb. vetődnek fel, biztos jele a trágya-

szükségnek. A Thomassalak-trágyát igen jól lehet alkalmazni az első kaszálás után és pedig lehetőleg a széna fölgyűjtése után azonnal ki kell hinteni. Szem előtt tartandó, hogy kainit ilyenkor egyáltalán nem keverendő hozzá, mert ilyenkor csak rontólag hatna a növényzetre. A kainit-trágya kora tavasszal alkalmazva hat jótékonyan. Tehát kaszálás után tisztán phosphorsav-trágyát kell hinteni. 8-10 métermázst számítva 1 hektárra. Már a sarjban is fog mutatkozni a jó eredmény, de a következő első, második évben is hektáronként 20-40 métermázsa szénatöbbletet fog kapni a gazda. Az ilyen trágyázás tehát nagyon is kifizeti magát, mert a Thomassalak jó hatása 3 sőt több évre is kiterjed. Mindazonáltal helyesebb minden három évben megismételni a phosphorsavas trágyázást. A takarmányra nézve kevés értékű s phosphorsav nélkül is tenyésző növényeket a trágyázás után erőteljesen fejlődő értékes takarmányfélék lassanként elnyomják, úgy hogy nem csak mennyiségileg, de minőségileg is fokozatosan javul a termés. (H. Wilhelm dr. Der Deutsche Landwirth 99. No. 11.)

Melyik a jó őszi búza, az erősen bokrosodó-e, vagy a kevés hajtást bocsátó? E fölött folyik a vita meglehetősen széles mederben a Journal d'Agricult. pratique hasábjain. Egy része a gazdáknak azt ajánlja, hogy ritkán kell vetni, hogy a búza erősen bokrosodhassék. Más része azt vitatja, hogy ellenkezőleg sűrűbb vetéssel kell a bokrosodó hajtásait korlátozni az őszi búzának s oda kell törekedni, hogy kevés sarjat hozó fajtát állítsanak elő, mert a nagyon bokrosodónál a fejlettség minden fokán áll — virágzó, szemző s még ki sem nőtt — hajtás van a tőn, ami a maghozamra csak káros lehet. Schribaux híres nemzetgazdász a sűrű vetést a következő figyelemre méltó magyarázattal védi: Sűrű vetésben a sarjak termékenysége fejlődésük sorrendje szerint apad, a legelső a legjobb, ezek adják a legjobb szemeket s ezek vannak a legkevesebb kitéve a rozsdának s a naphevétől való leégetésnek, valamint minden más külső káros behatásnak. Hogy a lehető legjobb hozamot nyerjük az adott területről, ésszerűnek látszik, hogy annyira kevésbé bokrosodó tőkkel legyen az sűrűn beborítva, a mennyire a kulturalis viszonyok megengedik, azért, hogy az őszi búza sarjadzó hajlamát korlátozzuk, mert a búza erős sarjadzása inkább hátrányos, mint előnyös.

S.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

A gyümölcsszállítási vasúti tarifák mérséklése tárgyában egy korábban tett felterjesztésére az »E. G. E.« a keresk. minisztertől a következő választ kapta:

Az Erdélyi Gazdasági Egyletnek. Kolozsvár. 15299/VI. sz. Folyó évi február hó 25-én 1612/98, szám alatt kelt folyamodványára, melyben azon kérelmet terjesztette elém, hogy a m. kir. államvasutak vonalain gyümölcs-küldeményekre alkalmazott szállítási díjak mérsékeltesse, következőkről értesitem az egyesületet:

A díjszabási áruosztályozás szerint a friss gyümölcs csomagolt állapotban fuvarlevél és kocsinként legalább 5000 kg. feladásánál az A) osztály, kisebb mennyiség feladásánál a II. osztály, csomagolatlanul (allarinfusa) kocsirakományonként feladva pedig legalább 5000 kg. súlyért való díjfizetés mellett szintén az A) osztály, ellenben 10,000 kg.-ért való díjfizetés mellett a B) osztály díjtételei alapján szállítatik.

Ez a díjszámítás, tekintettel arra, hogy az államvasutakon az említett osztályokban is a távolság növekedésével aránylagosan csökkenő egységdíjakon alapuló olcsó viteldíjak alkalmaztatnak, a nagy távolságokra való szállítás lehető megkönnyítése szempontjából is általában véve teljesen megfelelőnek bizonyult.

Miután pedig az államvasutak díjszabása szerint a B) osztály díjtételei alacsonyabbak az I. kü-

lön díjtételeinél, ennél fogva az erdélyi részek gyümölcs-kivitelének zömét képező alarinfusa berakott teljes kocsirakományu alma- és körte-szállítmányok még a gabona díjtételeknél is olcsóbb viteldíjakat fizetnek.

Ami különösen a főfontosságú budapesti piacot illeti, a »Vasúti és Közlekedési Közlöny« folyó évi 4. számának mellékletében I. rész, 27. folyószám alatt hirdetmény szerint a m. kir. államvasutak bármely állomásáról Budapest-központi vásárcsarnok állomásra szállítandó gyümölcs-küldeményekre az a kedvezmény van engedélyezve, hogy 5000 kg.-nál csekélyebb mennyiség feladásánál is — a II osztály helyett — az A) osztály tételei, 5000, vagy 10,000 kg.-os kocsirakományok után pedig a 10%-al rövidített díjszabás szerű díjtételek alkalmaztatnak.

Ezen díjkezdvevény alapján például Kolozsvárról Budapest-központi vásárcsarnok állomásra:

a) kisebb mennyiség feladásánál a 392 fillér rendes díjtétel helyett 234 fillér,

b) legalább 3000 kg feladásánál 234 fillér helyett 211 fillér,

c) csomagolatlan gyümölcs után 10,000 kg. feladásánál 158 fillér helyett 142 fillér számíttatik 100 kkgként, mely utóbbi díjtétel jóval olcsóbb a kolozsvár-budapesti viszonylatban teljes kocsirakományu gabonára fennálló, 100 kkgként 177 filléres díjtételnél.

A kiviteli forgalom fejlesztéséről pedig az illető külföldi kötelek díjszabásokban gyümölcs-küldeményekre fennálló közvetlen díjtételek által s ezenkívül még azon díjkezdvevények által is gondoskodva van, melyek ugyancsak a »Vasúti és Közlekedési Közlöny« folyó évi 4. számának mellékletében I. rész, 28. és 29. folyó szám alatt foglalt hirdetmények szerint egyfelől a Bécsbe s egyéb osztrák piacokra, másfelől a nyugoti külföldre rendelt gyümölcs-küldeményekre az ott megjelölt díjtételek alatt engedélyezve vannak s melyek különösen a nagy távolságok díjtételeiből jelentékeny engedményt eredményeznek.

Miután ezek szerint a gyümölcs-termékek értékesítésének lehető előmozdítása ezen czikknek megfelelő díjszabási osztályozása a nagyobb távolságra kedvező díjképzés és a fontosabb piacokra s különösen a kiviteli forgalmakban engedélyezett különleges kedvezmények által már jelenleg is kielégítő mértékben biztosítva van s miként ezt a forgalmi eredmények is igazolják, ez alapon a szóban levő termelési ág lehetőleg hatályos díjszabási támogatásban részesül, ennél fogva nem látom eléggé indokolva azon kívánságot, hogy a gyümölcs-küldeményekre fennálló osztályozás módosíttassék s illetve a viteldíjak további mérséklése fogantossíttassék.

Budapest, 1899. május 19-én.

Kereskedelemügyi m. kir. minister: Hegedüs.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— Az Orsz. Magyar Kölesönös Biztosító Szövetkezet által kibocsátott részjegyek jegyzése igen szép lendületet vett. Jó jel, hogy számos üzlet és pénzember is nagyobb részjegyeket eszközölt. E helyen jegyezzük meg — többek kérdésére — azt is, hogy a részjegyek jegyzése nem kötelezi az illetőt arra, hogy biztosítást is eszközöljön. Persze ha más helyen eszközölt biztosítása lejárt, önként értődik, hogy jobb azt is itt folytatnia. Óva intjük olvasóinkat ezuttal még attól is, nehogy hitelt adjanak a szövetkezet ellenségei által sok leleménnyel terjesztett különféle híreszteléseknek, melyek ezen üdvös kezdeményezés diskreditálására vannak szánva.

Erdőtisztí kinevezések. A földmivelésügyi miniszter kinevezte erdőtanácsosokká: Simon Gyula erdőmestert a kolozsvári erdőhivatalhoz, Kövály László erdőmestert a csikszeredei, Záreczky Pál erdőmestert a besztercei erdőigazgatóságához és Imre Dénes erdőmestert a marosvásárhelyi erdőhivatalhoz;

erdőmesterek: Téglás Károlyt a brassói erdőhivatalhoz, Ercsényi Bélát a tordai, Dapsy Frigyeszt a deési, Várnai Sándort a fogarasi, Sümegh Ignácot a nagyszabeni, Fás Gyulát a székely-udvarhelyi, Somogy Lajost a segesvári, Nagy Györgyöt a sepsi-szent-györgyi erdőhivatalokhoz. Főerdészekké: Esztergár Bálintot a kolozsvári erdőhivatalhoz, Bodor Zoltánt a deési, Bartha Ábelt a besztercei, Kovács Pált és Darkó Gábort a sepsi-szt.-györgyi, Dezső Zsigmondot a nagy-enyedi, Szántner Jánost a dicső-szent-mártoni, Kovács Gusztávot és Csanádi Attilát a kolozsvári, zarándi Knöpfler Károlyt a tordai erdőhivatalokhoz; erdészekké: Bartha Sándort a kolozsvári, Ráduly Jánost és Tompa Kálmánt a székelyudvarhelyi, Dömsödy Zoltánt a csikszeredai, Rozmai Jánost a dicső-szent-mártoni, Goró Ferenczet a dévai, Szalántzy Lászlót a n.-enyedi, ifj. Zankó Emilt a fogarasi, Vajda Jánost a dicső-szent-mártoni erdőhivatalokhoz.

— **Uj gazdasági tudósító.** A földmivélsügyi miniszter Kompolty Aladár maros-solymosi lakost Hunyadvármegye dévai járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Tanulmányi kirándulás.** Nagy-Küküllő vármegye azon 12 községéből, hol a tél folyamán az E. G. E. és Nagy-Küküllő vármegye közgazdasági bizottsága népies gazdasági előadásokat rendezett, 50 kispap rándult ki e hó 10-én a mezőhegyesi m. kir. ménesuradalom megtekintésére. A kirándulás kiadásait a földmivélsügyi m. kir. Minister úr fedezte, a vezetést és szervezést pedig Szász István m. kir. állattenyésztési felügyelő vállalta magára. A kirándulók útba ejtették Aradot, hol megtekintették a vértanuk szobrát, az ereklye-muzeumot, a vesztőhelyet, a várat és a város egyéb nevezetességeit. Mezőhegyesen a ménesparancsnokság az uradalmi igazgatóság és tisztikar részéről a legszívvelősebb fogadtatásban és tanulságos magyarázatokkal fűszerezett kalauzolásban részesültek, ami oly meleg hálával és lelkesedéssel töltötte el őket, hogy érzelmeiknek több ízben hangos éljenzésben adtak kifejezést. A kirándulók e hó 14-én tértek vissza otthonukba Mezőhegyesről, honnan legjobb benyomásokat és bő tapasztalatokat hoztak magukkal.

— **Négy erdélyi-magyar marha tenyészetet** ismertet munkatársunk *Monostori Károly* tanár a Berlinben megjelenő „*Illustrierte Landw. Zeitung*“ f. évi 44. számában. A három igen jól sikerült képpel illusztrált közlemény a báró Jósika Gábor szamosfalvi, az ifj. Lészai Ferencz-féle magyar-gorbói, a Sperker-féle szt.-demeteri és a gróf Teleki Arvéd-féle drassói tenyészetéről közöl adatokat, melyek Németországban, hol 2000 litert megadó és 2 és $\frac{1}{3}$ -ad éves korban 600 kiló súlyt megütő magyar marháról még nem hallottak, bizonyára feltűnést fognak kelteni s a magyar marháról alkotott — többnyire hibás — fogalmak tisztázásához is hozzájárulnak.

Örvendetes, hogy Monostori, ki már évek előtt behatóan ismertette Németországban marha- és sertésenyésztési viszonyainkat, ismét fáradságot vett a marhatenyésztésünkben felmerült újabb vivmányok ismertetésére, mert csak így válik lehetségessé gyakrabban is az az eset, hogy igás ökreinkhez a külföld is hozzá nyul, mint tette azt legközelebről egy ausztriai vevő, ki gróf Teleki Arvéd 50 drb. fiatal ökrét egyszerre vette meg jó áron s vitte el Drassórol.

— **Havazás Brassó környékén.** Szombatrol vasárnapra virradólag a brassómezei Keresztényhavason havazás állott be s hétfőn is egész nap esett a hó.

— **Hibaigazítás.** Lapunk 24-ik számában a „*Reflexiók tenyészállat-díjazásaink és vásárlaink*“ című cikkbe a következő sajtóhibák csuszak be: 337 oldal, 1-ső hasáb, második sor, 40 50° C. helyett olv. 40 50%; 337. old. 3-ik hasáb, tizedik sor, Kiturandók helyett olv. Kizárandók.

KÖZGAZDASÁG, ÜZLET, FORGALOM.

— **Terméskilátásaink** türethető jők az idén s főkép a mely vidékeken eső volt, meglehetősen aratásnak néz elé a gazda. Az utóbbi napok hideg időjárása némiképp hátráltatta általában a tenyészetet, főkép a gyümölcsök érését, ez azonban még jó részben pótolható. Jégveréstől az idén épen a hidegebb nyár miatt, igen kevés okunk van tartani. Értékesítési esélyeink is nagyot javultak a legtöbb konkurrens exportállamból érkező rossz termés hírek folytán. Jó gabonaárakra van kilátás, ha előbb nem: *tavasza!*

— **Szövetkezetek szövetsége.** A Szatmármegyei Gazdasági Egyesület Szatmár központtal szövetség alakítására hívta fel Szatmár, Szilágy-, Ugocsa- és Máramarosvármegye összes működő szövetkezeteit. A múlt hó 31-én tartották az alakuló gyűlést, melyen Domahidy Sándor, a Szatmármegyei Gazdasági Egyesület alelnökének elnöklété alatt 12 szövetkezet képviselői vettek részt. Köztük az Országos központi hitelintézet képviselőjében György Endre, a Hangya orsz. központi fogyasztási szövetkezet képviselőjében Balogh Elemér igazgatók. A szövetség, mint az északkeleti vármegyék szövetkezeteinek szövetsége Szatmár központtal alakult meg s megállapította alapszabályait, egyidejűleg felkérte a központi hitelszövetkezetet, hogy állandó képviselőt küldjön ki, a ki a szövetség titkári teendőit is végezné. Addig az ifjan alakult szövetség ügyeinek intézését felvállalták Domahidy Sándor, a Szatmármegyei Gazdasági Egyesület alelnöke, György Endre, a központi hitelszövetkezet igazgatója és Poszvek Nándor, a Szatmármegyei Gazdasági Egyesület titkársa.

— **Mezőgazdasági congressus 1900-ban.** A nemzetközi kiállítás alkalmával Párisban fog megtartani a VI. nemzetközi mezőgazdasági congressus. A szervező bizottság elnöke Méline, volt francia miniszterelnök és földmivélsügyi miniszter. A tiszteletbeli elnökök egyike Darányi Ignác földmivélsügyi miniszter. A bizottság tagjai Magyarország részéről: Desseffy Aurél gróf, Bedő Albert és Rodiczky Jenő. A congressus programját Méline elnök már megküldte Lukács Béla kiállítási kormánybiztosnak, megjegyezvén, hogy nagyon örvendenék, ha a magyar kormány külön hivatalos képviselőket is küldene a párisi congressusra, mely 1900. július 1—8. napjain fog megtartani.

— **A gyapjuárak emelkedése.** Néhány hét óta rohamosan emelkedik a gyapju ára az egész világkereskedelemben. A közelmúlt londoni gyapjuárverésen újból 15—20 százalékkal szökött fel az ára, mely most már körülbelül 40 százalékkal magasabb, mint tavaly volt. Ez az emelkedő irányzat azonban nemcsak a londoni piacon észlelhető. A múlt hetekben Berlinben tartott gyapjuárverésen elért árak szintén mintegy 20 százalékkal magasabbak a tavalyiaknál s valamennyi többi gyapjupiacznak is ilyen a képe. A mi csak piacra kerül, mindjárt vevőre akad. Nemcsak a finomabb fajta drágult meg, de a közönségesebb gyapju ára is emelkedik napról-napra. Még a keverékek ára is drágult 20 százalékkal az utóbbi napokban. Juhtenyésztő gazdáink tehát az idén jó kilátással lehetnek.

— **Magyar szőlővessző Romániában.** A phylloxera a romániai szőlőkkel is csunyán elbánt, de ott csak most kezdenek a szőlők felújítására gondolni. A román kormány újabban megengedte, hogy az ottani gazdák Magyarországból szőlővesszőt szállítsanak.

— **Angol szövetkezetek.** Az angol szövetséges szövetkezetek most tartották meg 31. congressusukat Liverpoolban. Hétezer szövetkezeti képviselő jelent meg, kik másfél millió tagot képviseltek. Ennél látogatottabb szövetkezeti congressus egyébiránt még Angliá-

ban sem volt. A szövetséges szövetkezetek száma 1640, közel $1\frac{3}{4}$ millió taggal; ezek üzletrészeinek értéke mintegy 240 millió frt. Eladtak a szövetkezetek a múlt évben több mint 750 millió forint értékű árut s e mellett 84 millió frt nyereséget értek el.

— **Gazdasági tudósítás.** (Az Erd. Gazda részére.) Kis-Orosz, 1899. június 13-án.

Torontálmegye zombolyai járásában az őszi és tavaszi kalászosok: búza, rozs, árpa, zab általán véve nagyon szépek s a legszebb reménységgel kecsegtetnek, bár a levél-rozsda általános; mégis erős a bizalmunk, hogy nagyobb kárt tenni nem fog, hacsak valami abnormis idő bajt nem hoz. Búza és rozs már elvirágozott. A tavasszal őszi veteményeink igen buján állván, alapos vala aggodalmunk, hogy a búza és rozs meg fog dőlni s nagy kárt okozni, de a sok eső daczára is kevés, alig számba vehető a dőlt búza. Szép a búza, de a rozs még szebb, ember magasságu tökéletesen kifejlett és szépen telt kalászokkal. E vidéken a rozstot ugyan csak kisebb mennyiségben s csakis házi szükségletekre szokták vetni s leginkább a szárát, szalmáját használják kukoricza-szár kérésre és gazdasági épületek fedésére. A buza már szépen kezd sárgulni, érni; a hesszeni légy szórványosan kisebb károkat tett.

A kukoricza általán véve jól áll; első kapálást befejezván, hozzá fognak a töltögetéshez; a sok eső következtében az első kapálás kissé nehéz volt, a föld megkeményedett és tulságosan elgazosodott, de néhány kedvező eső segített a kapások baján. A dohánypalánta kiültetése az idén igen jól sikerült, csaknem folytonos esőben dolgoztak a kertészek, tehát vízfordásról szó sem volt. A kiültetett palánta gyorsan s általában megfogamzott és most szépen fejlődik a nagyon is kedvező időjárás következtében; kezdetben a hangyák és „pajorok“ vagy „csimaszok“, a cserebogár lárvái tettek károkat, de az idő és a palánta gyors erősödése hatalmasan ellentállt s így a kár igen csekély; már a második kapálást végzik. — A burgonya igen szép, erősen virágzik, a második kapálás is be van fejezve. Ez is bő hozamot ígér.

Takarmányfélék. A luczerna és here a sokáig tartó tavaszi hideg miatt igen lassan és elkésve fejlődött, törpén öregedett meg s így kellett lekaszálni, hogy a másodtermés jobban fejlődhessen; azonban az első és a másodtermésben is jelentékeny kárt tett a kukacz, a hernyó, ugy sok helyen takarmányhiány állott elő; akik pedig luczernát vagy herét nagyobb mennyiségben szénának kaszáltak, nagy kárt szenvedtek, a folytonos esőzés következtében csaknem az egész elveszett; ugyan e veszély fenyegeti a szénát is, mely gazdag rendekben fekszik, de csaknem naponkint megázik s nagyon aggodnak a gazdák, hogy egészen, vagy javarészen elpusztul. A szénaszáradásra igen kedvezőtlen idő jár, pedig régen volt ilyen bő szénatermésünk, mint az idén. — A takarmányrépa állapota is kedvező, elég sűrű, utánültetni nem kellett, második kapálása folyamatban van. — A bükköny nagyon szép, már kaszálják ezt is, de itt is nagy az aggodalom, épen mivel tulságos vastagok a rendek, könnyen hiba eshetik a sok eső miatt.

A fillokszéra által megkimélt szőlőkben gazdag termés mutatkozik, most épen teljes virágzásban áll, ha csapás nem éri, rég vala oly szüret, mint az idén lenne, csak hogy a peronoszpóra pusztító minőségben léphet föl, igen kedvező időjárás lévén annak előidézésére. A szőlő munkája nagyon elmaradt; csak kevesen permetezhettek kétszer a virágzás előtt, kérés, kapálás elmaradt; az összetöltött munka akadályozott. A délmagyarországi szép szőlőket is nagyon megtizedelte a fillokszéra, de gazdáink nagy buzgalommal látnak a rekonstrukcióhoz.

Gyümölcstermés. A gyümölcstermés hibás, alig lesz közepes. Kajszinbaraczk nagyon

kevés, épen virágzásban érte a sok eső, hideg, hó; ugyanezen okok miatt kevés a meggy is; cseresnye az már van, de ez is csak közepes termés s 4—5 forintjával veszik az öregfa termését átlagosan; az alma gazdagon virágzott, de azért mégsem lesz bő termés, a sok eső s a májusi tengerek hernyó nagy kárt tettek, tömegesen hull le a gyümölcs s a beérés idejét kevés fogja megérni. Így van ez már néhány év óta. Nemcsak kereskedésre, de házi szükségletre sem marad elegendő. Sokan quassiával permetezték fáikat, de kevés eredménnyel.

Kertivetemények. Dinnye, uborka, tök és a habfélék szépen állottak eddig, de a peronospora máris hatalmasan meglepte; ezen kívül a dinnyét még a hangya is pusztította, de oly erővel, hogy egész holdakat kellett fölszántani és fehér kukoriczával beültetni, ami által a szegény termelők nagy kárt szenvedtek; az őszi fokhagymában valami rovar nagy kárt tett; a zöldségfélék szépek; földieper, málna, ribizke és pöszmete gazdagon terem, noszpolya és füge szintén bő termést mutat.

Méhek és selyembogarak. A gyenge tél következtében a méhek igen rosszul teleltek, majdnem folyton étetni kellett és a tavasszal az eddigi időjárás is igen kedvezőtlen volt; a repcevirágzásban alig 5—6 napot dolgozhattak bátran és fennakadás nélkül s amit itt szereztek, azt később fel kellett emészteniük, mivel a gyümölcsfák virágzása csaknem folytonos esőzés közt folyt le, az akácvirágot pedig épen nem használhattak eső, zivatar, szél és hideg miatt; a méhészek még nem pörgettek, ami óriás veszteség, mivel kerületünkben a méhnyésztés nagyon el van terjedve s az évi hozam nagy jövedelmet hoz — jó évben. A rendetlen időjárás a selyembogarakra sem kedvező; már a kikelés sem igen jól sikerült, az állandó hideg miatt a fejlődés nagyon lassan ment, sőt sokan megbetegedtek, elcsenevészték, ezek pedig kis gubót adnak, közelg a begubózás ideje, de aligha fog jól sikerülni; sokan kénytelenek voltak júniusban is fűteni, akik pedig padlásokon nevelték őket tetemes kárt szenvedtek.

Állategészség. Ló, szarvasmarha, és juhok egészségi állapota normális, de a sertésvész ismét erősen hozzáfogott romboló munkájához; nem szórványosan, de általában az egész kerületben, sőt az egész megyében pusztít, ami végsőségre juttatja a kisgazdákat és szegény népet.

Az időjárás nagyon szeszélyes, állandóan szél, hideg, a hőmérő június 13-án déli 12

órákor a szabadban csak 12 fokot ért el R. szerint. csaknem naponként eső, ugyszólván nincs is felhős már zuhog a zápor, de gyakori a vészes zivatar is; május hónapban kétszer volt másodrendű zivatar, háromszor jéggel, mely azonban kárt nem okozott, inkább a szél rombolt; az emberek téli ruhákban járnak, ami nálunk nagyon szokatlan ezen időben.

Ambrus József.

— Lakást keres 5—6 szobával, kerttel, október 1-ére, Kolozsvárra költöző család Egészséges, világos és száraz lakás kívánat, bármily nagy kerttel, lehetőleg külön udvarral. Bővebb értesítést a kiadóhivatal ad. (1—x).

— Eladó vizsla. Egy teljes dressurát kapott, bevezetett, második mezőnyben levő, angol pointér szuka vizsla eladó. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

— Kisebb birtok, uri lakással az őszre hasznos bérbe kerestetik, Kolozsvár határán vagy Kolozsvárhoz, esetleg más nagyobb vasut melletti városhoz közeli helységben. A birtok nagysága lehet 100—200 kat holdig. Csak felszerelt, jó karban levő birtok és lehető kényelmes (3—5 szobás) lakás kívánat. Ajánlatokat az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatala közvetíti. (j—x).

június 14.

Időjárás. Az idő Európában tulnyomóan borult és annak keleti felében általában esős; a hőmérséklet Közép-Európában általában véve a normális alatt van.

Hasánkban — kevés kivétellel országos volt az eső, a mely a tengerpart közelében, továbbá az északi, észak-keleti Kárpátokban jelentékeny mérveket öltött. A hőmérséklet az Északi felföld kivételével újra emelkedni kezdett, az éjjelek azonban még mindenütt igen hűvösek.

Az erdélyi részekben a hét elején száraz, szeles, hideg idők jártak, a hőmérséklet éjjelre + 3° C-ra leszállott, több helyen fagyok is voltak. Az idő utóbb enyhébb lett és helyenkint meleg eső esett.

Jóslat. Enyhe idő várható esővel.
Hőmérséklet Budapest 10.8. U-Gyala 9.6. Szeged 11.2. Kolozsvár 12.3.

Budapesti gabonatözsde.

Készárúüzlet.

		1899. június 14.
Buza	78 kilós	frt 9.45—9.60
"	77 "	9.40—9.50
rozsa	70—72 kilós	frt 7.20—7.35
"	másodrendű	7.05—7.20
árpa takarmány	"	6.15—6.35
"	égetni való	5.80—6.10
"	sőrfőzésre való	6.60—7.—
zab	"	5.90—6.—
tengeri	"	4.40—5.25
köles	"	4.15—4.45

Felentleg buza, tengeri szilárd, egyéb változatlan,

Kolozsvári piac.

A budapesti szilárd irányzat különösen bázán és teegeriben itt is élénkebb vételkedvet idézett elő. Az árak a helyi piacon is megszilárdultak.

Fölhozatal különösen tengeriben és zabban volt nagyobb, de buza, rozs és is árpa meglehetősen képviselve volt.

A csütörtöki (június 15-iki) **hetivásáron** a következő árakat jegyeztük föl.

Buza (gyengébb)	frt 7.50—8.—
Buza (jobb minőségű)	frt 8.60—8.80
Tengeri	frt 4.40—4.50
Rozs (minőség szerint)	frt 6.80—7.—
Árpa	frt 5.50—6.30
Zab	frt 4.50—4.80
Bab fehér	frt 4.50—4.80
kétszeres	5.50—6.—
Marhahús I. oszt.	52 kr.
II. "	48 kr.
Zsir	70—72 kr.
Csirke nagyság szerint	40—50—60 kr.
tojás 10 drb. (nagyobb)	20 kr.

— **Országos vásár Kolozsvárt.** A június 10—13-iki kirakó- és állatvásár közepesen ütött ki. Az idő hűvös, szeles, kissé esős is volt s az állatvásáron közepes felhajtás mellett lanyha forgalom, a kirakó vásáron hasonló behozatal mellett még lanyhább forgalom fejtett ki. Gabona és élelmi cikkek árai az utolsó hetivásárról közlöttek szerint alakultak. Az állatvásáron 1488 drb szarvasmarha és 327 drb ló adatott el. Csapatos állat volt meglehetősen, de nagyobb vevő kevés jelent meg. Páronként: ökör 230—380—400 frt, éves ökör 80—100—125 frt, éves üsző 40—60 80 frt, bivaly-ökor 180—280 frt — Darabonként: fejős tehén 90—120 frt, bivaly-tehén 80—90 frt, fehér meddő 60—75 frt. — Háti ló darabja 180—250, kivételesen 450 frt, kocsiló párja 350—550 frt, parasztló barabja 25—80 frt, A gyapjувásár, a kevés felhozatal miatt, gyöngye volt. Mosatlan fehér gyapju kilója 39—42 kr., fekete 37—40 kr.; mosott gyapju 70—72 kr.

LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG: Az irodalmi szakosztály elnöke: Br. BÁNYFY ERNŐ, alelnök: SZABÓ SÁMUEL, tagok: Br. FEILITZSCH ARTHUR, Dr. GIDÓFALVY ISTVÁN, GYÁRFÁS BENEDEK, KUSZKÓ ISTVÁN, LÉSZAI FERENCZ, Báró MANNBERG SÁNDOR, TUBA LAJOS, TURCSÁNYI GYULA

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Társ szerkesztő:

JAKAB LÁSZLÓ.

A kiadóhivatal vezetője:

MARSELEK FERENCZ.

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

HIRDETÉSEK.

KNUTH KÁROLY

mérnök és gyáros.

Gyár és iroda:

BUDAPEST, VII. ker., Garay-u. 10.

Elvállal: központi-, víz-, lég- és gőzfűtések, légszesz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, closetek, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb., nemkülönben kőszén-, olaj- és petroleum váladékból nyert gázok értékesítését célzó készülékek létesítését, városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek.

(58.)

Legjobb minőségű kőgyárcsövek raktáron.

A sárvári m. kir. tejjgazdasági szakiskola

legközelebbi tanfolyama

folyó évi augusztus hó 6-án

191.

kezdődik és

december 31-ig tart.

A felvételi feltételekre s egyebekre nézve kimerítő felvilágosítást nyújt az intézet igazgatósága, Sárvár, Puzsfa-Lánczon, Vasmegyében.

Nagy József ékszerész üzlete

Kolozsvárt Fötér Br. Josika ház.

Alapított 1852-ik évben.

Ajánlja arany, ezüst és ékszer neműekben különleges nagy raktárát.

Készít új ékszereket és elvállal mindenemű javításokat.

Legjutányosabb árak, csere teljes értékben.

(165.)

CSIRÁZTATÓ KÉSZÜLÉK
IGEN PRAKTIKUS, OLCSÓN
ELADÓ. CZIM A KIADÓBAN!
X.

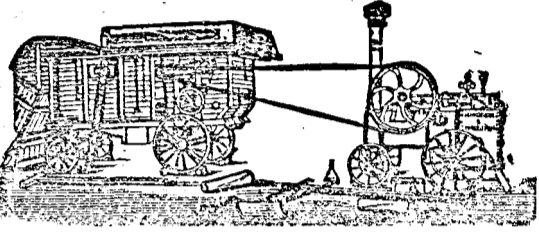

Legjobb
gazdasági, vetemény-
és virágmagvak
kaphatók

TAUFFER FERENCZ utódánál

KOLOZSVÁRT, BELKÖZÉP-UTCZA 5.
(40.) Telefon: 201. sz.

Nagy raktár Gazdasági gépekből,
Mc. Cormick-féle kaszáló és aratógépek,
továbbá kerékpárok, villamos csengők és összes
részei, gabona-zsákok stb. stb

Clichéket árjegyzékek, könyvek,
szak- és folyóiratok, ka-
talogusok és hirdetések,
valamint minden egyéb nyomtatvány illusz-
trálásához rajz vagy fénykép után kitűnő
kivitelben és legolcsóbb áron készít és szállít:

Fischer Lipót

chemigrafikai műintézete

Budapest,

IV., Kossuth Lajos-utca 15.

az Újvilág-utczával szemben.

Vidéki megrendelések is legna-
gyobb pontossággal és figyelemmel
teljesíttetnek. (1)

Magyar Jelzálog-Hitelbank

alaptőkéje teljesen befizetett 15 millió arany forint.

Képviselősege útján Kolozsvártt
(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)

4% Záloglevélkölcsönök

nyujt földbirtokra: 50 évi törlesztéssel
5 százaléknál,

nagyobb városokban fekvő házakra 40 évi törlesz-
téssel 5-40 százaléknál évi részletfizetés mellett és
magasabb leszámítási árfolyam mellett 4 1/2%-os
záloglevélkölcsönök földbirtokra 50 évi törlesz-
téssel 5-40 százaléknál és nagyobb városokban fekvő
házakra 42 1/2 évi törlesztéssel 5-65% évi részlet-
fizetés mellett.

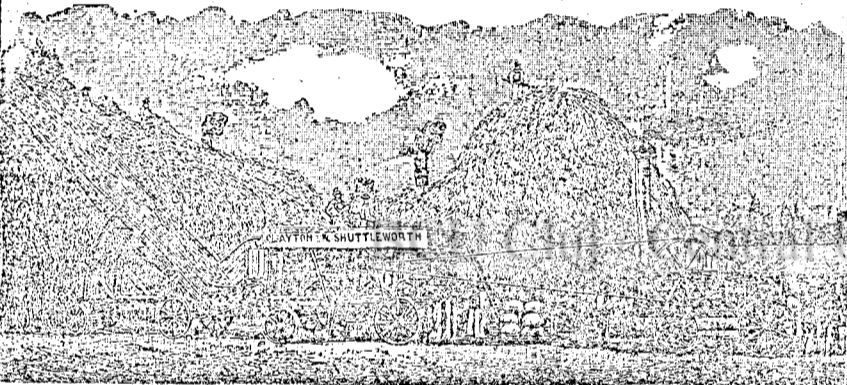
A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok érté-
kére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve
az Erdélyi Gazdasági Egylet

bizalmi férfiai adnak véleményt. (1.)

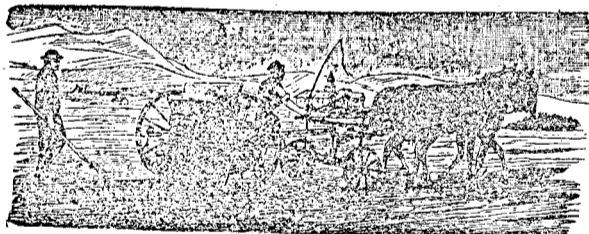
A bank képviselőségénél kaphatók 4% és 4 1/2%-os
záloglevelek, 3%-os nyereséyműkövetések.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút
63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

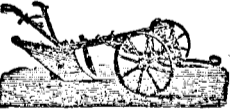
Locomobil és gőzcséplő-gépek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
továbbá járgány-cséplőgépek, löher-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és
aratógépek, szénagyűjtők, boronák, szalmakazalozók,

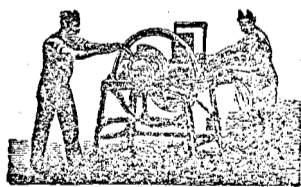
„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek,
szecsavágók, répvágók,
kukorica-mórszólók,
darálók, őrlő-malmok,
egyetemes acél-ekék,

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék ki-
vételre ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és cséplő-gyára.

(33. III.)

HASZONBÉRBE ADÓ

Mező-Erkeiden, Teke mezővárostól, úgy a Szent-
Mihálytelki vasút állomástól félóra fekvő összesen 621
kat. hold 1531 ööl területű tagosított birtok, mely a
22 kat. holdas — kényelmes uri lakással s kellő jó kar-
ban levő cseléd és gazdasági épületekkel ellátott — bel-
sőség körül fekszik.

Értekezni lehet: Gróf Lázár Imrénél Beszter-
czen, vagy Sperker Ferencznel Szt.-Demeteren,
u. p. Nagy-Kend. (184.)

MÁJER MIHÁLY épület és műbádogos

Kolozsvárt, Belközép-u. 53.

Elvállal mindennemű épület bádogos munkát, fedél festést
és javítást. Ajánlja raktárán dúsan felszerelt konyha és kerté-
szeti berendezéseket. Elvállal mindennemű javítást a legolcsóbb
árak mellett.

Pontos és szolid munka (162.)

Májér Mihály.

A jelenkor legököltesebb és
legjobb motor-cséplőkészletei!

1893., 1894., 1895., 1896., 1897., 1898., évben 32 első díjjal kitüntetve.

Első prosznitzi gazdasági gép- és gőzmotor-gyár, Wichterle F.,

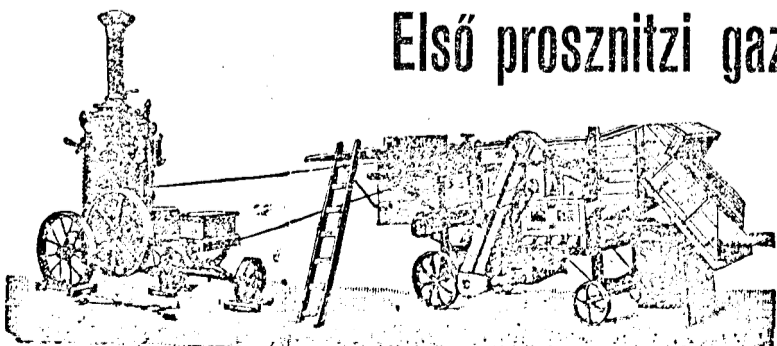
BUDAPEST, VI. ker., Gyár-utca 50.

ajánlja legújabb szerkezetű szabadalmazott, teljesen szikramentes

motor-cséplő-készleteit

kettős tisztítóval, arpatoklászó és legezészerűbb löher hüvelyezővel, olcsó
árak és teljes jótállás mellett. Már több 100 készlet kitűnő sikerrel működésben.

Motor és nagyobb gőzcséplőkészleteink, valamint egyéb gazdasági
gépeink megtekinthetők nagyszabású telephelyünkön Budapest, VI., Gyár-utca
50., hol szakszerűleg bemutattnak. (180.)

SIMONFFI ISTVÁN

mezőgazdasági gépgyára, vas- és fémöntődéje
Kolozsvárt, Kültorda-utca 48. sz. Telefon 85. sz.

Elfogadok megrendeléseket **Gözgépek, gőzszivattyúk, vizikerek, malomszerkezetek, zúzógépek, szijkorongok, fogaskerek, közlőtengelyek, csapágycsák stb. stb.** elkészítésére.

Elvállalok mindenféle **gépalkatrészek és gépek kijavítását, továbbá vasoszlopok, csigalépcsők, balkonytartányok és rácszatok, sirkerítések és más építészeti vastárgyak** leöntését.

Készletet tartok **vízvezetési és csatornázási kellékekből, u. m. kútoszlopok, csapszekerények, aknafedelek és víznyelőkből.**

Raktáron tartok saját gyártmányaimból: **egyes, kettős és három borozás ekék és boronák, cséplőgépek, szelelő rosták, kukorica morzsoló gépek** kézi vagy járgányhajtásra, **szőlő zúzó, bor- és alma sajtolókból** és több más gépekből, melyeket a n. é. közönség b. figyelmébe alánlani van szerencsém. (128.)

Teljes tisztelettel

Simonffi István.

Kívánatra árjegyzék és költségszámítás bérmentve küldetik.

TENGERIJÉT

Kinek otthon raktárhelyisége nincsen küldje:

a kolozsvári takarékpénztár és hitelbank

Áruraktárába

hol raktározás, biztosítás, kezelés és fekbér mindössze belekerül:
m é t e r m á z s á n k é n t

1/4 évi raktározásnál 20 krajczárba		
1/2 évi	»	30 » (2)
1 évi	»	50 »

Előleget is kaphat az illető és pedig: jelenleg 3 frt 50 krt minden mmázsa után, fuvar és költségek levonásával, 7% kamat mellett.

Zsákok 1 kr. heti díj mellett adatnak kölcsön.

Bővebb fölvilágosítást az **Áruraktár kezelősege** (Vasuti állomás mellett) készséggel nyújt.

Repcze, Árpa, Buza stb. aratásra

és szálás takarmányadagolásra a (174.)

szabadalmazott „**KÉVE ÉS PORTIÓ-KÖTELEK**“

Bellán Mátyás-tól

BÁCS-CSÉBEN

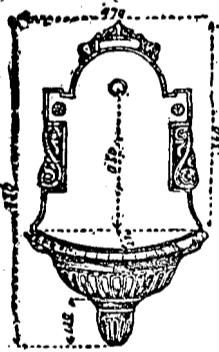
sok évi tartósságukat tekintve olcsóbbak a szalmaköteleknél. Ugyanott mindennemű **Gazdasági kötélárúk** jótállással. Az első minőség hosszuszálú bácskai kenderből készül. Legjutányosabban beszerezhetők. Tessék árlapot kérni!

BARANYI JÁNOS

épület műbádogos, vízvezetési és csatornázási vállalkozó

Kolozsvárt, Széchenyi-tér 5-6 sz. Telefonszám 101.

PÁRISI DISZOKLEVÉLLEL Elvállal és készít az alább felsorolt munkákat jótállás mellett és lehető olcsó árban.

Bádogos munkák

épületekre eresz csatornákat és egyéb diszitményeket horgony vagy bármilyen fémekből rajz vagy minta szerint, ezen kívül üzletben kapható és megrendelhető mindenemű konyhaberendezések.

Vízvezeték és csatornázás

magán gazdasági telepekre, vagy magán épületek városi vezetékek összeköttetésére, teljes magán fürdők, szivattyúk, fecskendők,

szőkókutak, stb. **csatornázások** vas, ólom vagy kőanyag csövekből, (closetek) minden kivitelben, vizelők, mosdók és kiöntők szerelését. (148.)

Fürdőkádák kölcsön kaphatók!
Fedél és csatornafestést felvállal!

A fenti munkálatok évi javítását és jókarban tartását olcsón eszközli helyben mint vidéken.

Még minden résztvevő aratógépversenyen, ép úgy 1898. év július hó 11-én Hódmezővásárhelyen is a két első díjjal aranyérmekkel lett kitüntetve.

Mc Cormick

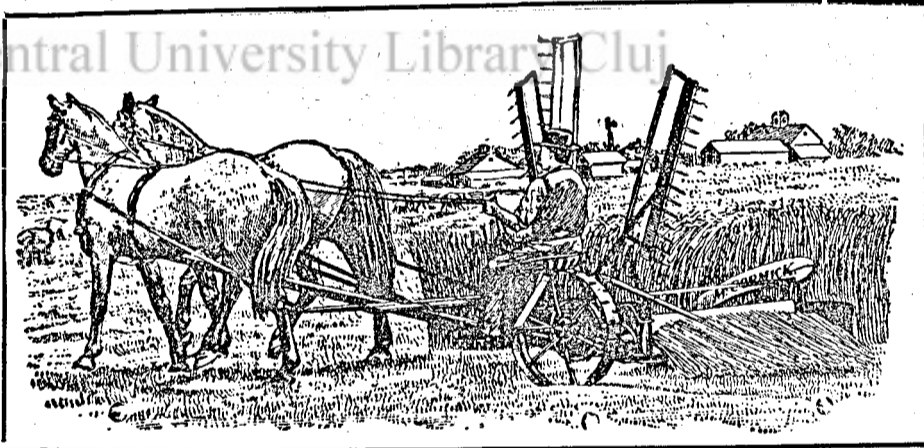
a világ legrégebbi arató- és fűkaszalógépgyára Chicagóban.

Magyarországi kizárólagos vezérképviselősege

BUDAPESTEN Müller és Weisz VI. Gyár-utca 66.

Ajánlják: a legmegbízhatóbb **Mc Cormick „HUNGÁRIA“** kéveköti aratógépet, a legtokéletesebb **Mc Cormick „DAISY“** marokrakó aratógépet és a legújabb s legjobb **Mc Cormick „NEW 4“** fűkaszalógépet.

Számos kitüntetések és elismerő levél igazolja.

Mc Cormick gyártmányú gépek bámulatos tökéletességét.

Gépeink nagy számban, a gazdák teljes megelégedésére az ország minden részén működésben vannak. (154.)

SZIVATTYUK

mindennemű házi és nyilvános czélokra, a mezőgazdaság, építkezés és iparnál.

A **BOWER BARFF**-féle

szabadalmazott inoxydálási módszer szerint

= inoxydált szivattyúk =

rozsa ellen védve.

(87.)

W. GARVENS, Wien,

Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

MÉRLEGEK

legújabb javított rendszerű **tizedes, százados és hídmérlegek**, fából és vasból, kereskedelmi, közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari czélokra

EMBERMÉRLEGEK, MÉRLEGEK

házi használatra

Szivattyú- és gépgyártási betéti társaság.

I. Schwarzenberg-gasse 6.

I. Wallfischgasse 14.

MALOM-BERENDEZÉSEKET,

valamint

egyes malomgépeket, **vizeskereket, turbinákat, közlőm...eket** stb. gyárt és szállit

WÖRNER J. ÉS TÁRSA

malomépitészeti gépgyára és vasöntődéje

(102.)

Budapesten,

Külső Váci-út 54. szám.

Személyszállító vonatok indulási ideje Május 1-től.

A vonatok indulási ideje közép-európai idő szerint van megállapítva. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő a percek aláhuzásával van megjelölve.

Kolozsvárról indul:

Budapest felé:

503 sz. gyors v.	505 sz. szem. v.	525 sz. vegy. v.	507 sz. szem. v.	501 sz. gyors v.
523	700	220	613	1101

Deés felé:

2 sz. szem. v.	14 sz. vegy. v.
725	438

Brassó felé:

502 sz. gyors v.	528 sz. vegy. v.	544 sz. sz. sz. t. v.	506 sz. szem. v.	514 sz. szem. v.
611	840	205	850	1047

Predeal felé:

516 sz. szem. v.	592 sz. sz. sz. t. v.	502 sz. gyors v.
355	1100	219

Budapest felé:

527 sz. vegy. v.	501 sz. gyors v.	505 sz. szem. v.
508	245	748

Brassóból indul:

K.-Vásárhely felé:

7802 sz. szem. v.	7812 sz. vegy. v.	7804 sz. szem. v.
519	850	315

Zernest felé:

7711 sz. vegy. v.	7713 sz. vegy. v.
835	300

Budapest felé:

501 sz. gyors v.	503 sz. gyors v.	505 sz. szem. v.	545 sz. sz. sz. t. v.	507 sz. szem. v.
238	843	1132	222	1104

Nagy-Váradról indul:

Kolozsvár felé

508 sz. szem. v.	502 sz. gyors v.	524 sz. vegy. v.	506 sz. szem. v.	504 sz. gyors v.
206	218	1220	358	646

Csaba felé:

8902 sz. szem. v.	8904 sz. szem. v.	8912 sz. vegy. v.
1020	425	730

Gyoma felé:

6212 sz. vegy. v.	6202 sz. szem. v.
550	237

Tövisről indul:

Brassó felé:

506 sz. szem. v.	502 sz. gyors v.	528 sz. vegy. v.
1224	837	130

Kolozsvár felé:

513 sz. szem. v.	505 sz. szem. v.	527 sz. vegy. v.	501 sz. gyors v.
1241	333	155	806

Arad felé:

605 sz. szem. v.	601 sz. gyors v.	607 sz. szem. v.
343	333	200

Maros-Ludasról indul:

Besztercze felé:

7112 sz. vegy. v.	7164 sz. sz. sz. t. v.	7170 sz. sz. sz. t. v.
40	910	420

Kis-Kapusról indul:

Nagy-Szeben felé:

7302 sz. szem. v.	7364 sz. sz. sz. t. v.	7304 sz. szem. v.	7312 sz. vegy. v.
221	443	1130	710

Nagy-Szebenből indul:

Kis-Kapus felé:

7311 sz. vegy. v.	7363 sz. sz. sz. t. v.	7301 sz. szem. v.	7303 sz. szem. v.
741	121	440	1030

Brassóból indul:

Csik-Gyimes felé:

7802 sz. vegy. v.	7812 sz. vegy. v.
519	850

Segesvárról indul:

Sz. Udvarhely felé:

7612 sz. vegy. v.	7614 sz. vegy. v.
320	1108

A 7364. sz. vonat csak kedden és pénteken közlekedik. — A 7164. sz. vonat csak hétfőn, csütörtökön és szombaton szem. száll. közlekedik.

Maros-Vásárhelyről indul:

Kocsárd felé:

7001 sz. szem. v.	7005 sz. szem. v.	7003 sz. szem. v.	7011 sz. vegy. v.
530	1225	550	954

Szász-Régen felé:

7014 sz. vegy. v.	7016 sz. vegy. v.	7018 sz. vegy. v.
515	1042	539

S.-Szt.-Györgyőről

Brassó felé:

7801 sz. szem. v.	7803 sz. szem. v.	7811 sz. vegy. v.
704	1230	506

Csik-Szereda felé:

7912 sz. vegy. v.	7914 sz. vegy. v.
710	1105

N.-Szebenből

Fogarás felé:

9722 sz. vegy. v.	9724 sz. vegy. v.
430	200

Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet.

BUDAPESTEN, VIII., József-körút 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: TELEKI GÉZA gróf.

Alelnök: CSAVOSSY BÉLA

Igazgatósági tagok:

ANDRÁSSY GÉZA gróf, DESSEWFFY ARISTID, PÜSPÖKY EMIL, SZÓNYI ZSIGMOND, TELEKI SÁNDOR gr.

Vezérigazgató: SZÓNYI ZSIGMOND

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint a biztosítás terén híven megfelel hivatásának; folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának; az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé, a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; — minden más illeték kizárásával.

A takarmány és szalmáseleség

biztosítása egy intézetnél sem eszközölhető oly olcsón és oly kedvező feltételek mellett, mint a szövetkezetnél.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kiszágnak, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják, 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapesten (József-körút 8.) és a vidéken létesített ügynökségek.

(185)

Eladó vagy haszonbérbe adó

M.-Szilváson (Torda-Aranyosmegye) 724 kat. hold tagosított birtok, kitünő karban lévő épületekkel, teljes élő és holt felszerelésekkel.

Értekezhetni lehet: **Groisz Helén** úrnővel Budapest, VIII. Szentkirályi-u. 39. szám.

(190).

Marcinkiewicz Ignác

férfi ruha-szabó

KOLOZSVÁRT, Belközép-utca 3. szám.

Ajánlja 18 év óta fennálló s a mai kor és divat követelményeinek teljesen megfelelően berendezett

FÉRFI-SZABÓ-ÜZLETÉT.

Raktáron tart nagyon szép hazai, valamint valódi angol, francia és külföldi szövet-ujdosnágokat.

Ugy helyi, mint vidéki megrendeléseket szakszerű munkával pontosan és olcsón teljesít.

(150.)

Gazdasági irnoki

állás töltendő be azonnal a méltóságos **Báró Vécsey József ur Csegöldi uradal-mában.**

Évi fizetés 240 frt és teljes ellátás, mosáson kívül. Pályázhatnak gazd. tanintézetet végzett fiatal emberek.

Folyamodványok »Uradalmi Intézőséghez« **Csegöld, posta Jánk (Szatmárme-gye)** czimzendők.

(188.)

Erdélynek legjobb szene a Lupényi szén!

Mezőgazdák figyelmébe ajánlom a lokomobil fű-téshez legalkalmasabb Lupényi darabos és koczka szenet.

Theil Frigyes

a Magyar Általános Hitelbank szénesztályának képviselője.

KOLOZSVÁR

külmorostor-utca 6. szám.

(189.)

Köszönetnyilvánítás.

Ő fensége Salvator Lipót főherczeg udvarmesteri hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.
Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbesttalppal bélelt cipőkkel. Ő fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbéléssel, ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadászcipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szaloncipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárcapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor úr!

Az asbestbetétű cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, úgy, hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én.

tisztelő hive

VEKERLE SÁNDOR.

Óvakodjunk a hamisításoktól,

Óvjuk lábainkat az izzadástól, melegtől

és meghűléstől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyúkszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés,

sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbéléssel látja el.

Kettősvastagságn 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr. gyermekeknek fele.

Az asbesttalpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közshadseregnek s a m. kir. honvédségnek eddig 22 500 pár szállított.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladókna megfelelő árengedmény.

Kapható kizárólag az

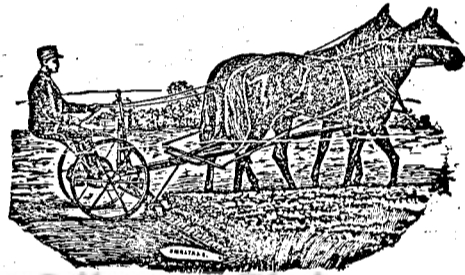
ÁLTALÁNOS ASBESTÁRU-GYÁR

BETÉTI TÁRSASÁGNÁL,

Budapest, VI. Sziv-utca 18. szám.

(167.)

Saját gyártmányu

„DARLING” fűkaszalóink

és

„Handy” marokrakó aratógépeink felülmulják

egy czélszerű szerkezet, mint tartósság tekintetében az eddig nálunk ismert összes amerikai gyártmányokat. E mellett jelentékenyen olcsóbbak a magas vám- és fuvar-költséggel behozott amerikai gépeknél.

Árajánlattal és esetleges felvilágosítással szives megkeresésre készséggel szolgálunk. (169.)

Umrath és Társa

mezőgazdasági
gépgyárosok

Budapest, V. ker., Váci-körút 60. sz.

Ugyanott szénaforgatógépek, lógeréblyék, (széna- és gabona-gyűjtők), gőzcséplőkészletek, kazalozók stb nagy választékban.

KASSANTAL

aranyozó-üzlete

Kolozsvárt, Belközép-utca 14. szám.

Aranyozó műhelyében készít új képereteket tükörkereteket, consolokat, szalon-asztalt, függönytartókat. Mindenféle aranyozott butorokat elvállal jutányos árban felelősség mellett.

Régi keretek aranyozását jutányos árban.

Továbbá templomi aranyozásokat, új oltár készítését rajz szerint. Régi oltárok újbóli aranyozását a legjobb esz-szolt arannyal

jutányos árban, felelősség mellett elvállal.

Oltár gyertyatartókat, feszületeket jó, tiszta és tartós arannyal, aranyozásért felelősséget vállalok.

Pontos kiszolgálás!

(163.)

STOLCZ WINCZE

Kolozsvár főter 11.

Arany, Ezüst, Ékszer

javítások, átalakítások, valamint minden új munkák szakszerű előállítására pontosan eszközöltetik. (127.)

GÁÁL és MOLNÁR

legnagyobb butor-raktára

KOLOZSVÁRT, Unio-utca 8-10. sz.

Saját műhelyünkben és felügyeletünk alatt szakszerűen készült

ASZTALOS és KÁRPITOS BUTORAINKAT

a legerősebb árakban, az érdeklő közönség becses figyelmébe ajánljuk.

(164.)

Gaál és Molnár.

Siemens és Halske

(161.)

részvénytársaság

villamvilágítási és erőátviteli gyárjai

BUDAPESTEN.

Készítenek: Villamos világítási és erőátviteli központi telepeket városok, malnok, gyárak és magánosok részére. Villamos világítási és villamos erőátviteli berendezéseket, villamos bányászati berendezéseket, vasuti váltóbiztosító, távbeszélő és elektrolitikai berendezéseket, elektromotorikus kapcsolásokat szerszám-gepekhez. Kábeleket távirászat, telefon és világítási célokra 1000 mm² rézkeresztmetszetig. Különböző elektromos és kombinált világító testeket.

Gyárak: V., Váci-ut 54. Irodák: VIII. Kerepesi-ut 21.

Költségvetések és ajánlatok készséggel és díjtalanul szolgáltatnak.

Alapított 1869 ben. — Cs. és kir. udv. szállítók.

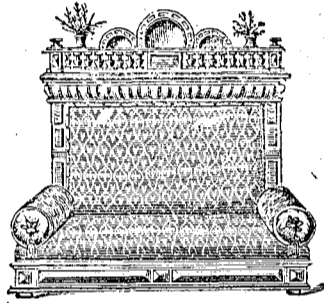
RAKTÁRAK:

KOLOZSVÁRT,
Unio-utca 5.

MAROS VÁSÁRHELYT,
Szentgyörgy-utca 2.

Mestitz Mihály és fiai

Első maros-vásárhelyi butor- és építészeti asztalos munkák gyára
gőzerőre berendezve, kárpitos és díszítő műhelyek.

A m. kir. államvasutak kolozsvári, aradi, debreczeni, szegedi, zágrábi, miskolci és budapesti üzletvezetőségének szállítói.

Nagy raktár saját készítményű fa- és kárpitos butorokból, függöny és szőnyegekkel.

Olcsó árak, szolid munka, pontos kiszolgálás.

Kitűnő minőségű száraz amerikai parkettek jutányos árban.

(138.)

A szőlő peronospora betegsége ellen

100 liter vízben oldjunk fel:

Az 1-ső permetezéshez:

1 csomag Kecskeméti port.
1/6 kilo meszet.

A 2-ik permetezéshez:

1 1/2 csomag Kecskeméti port.
1/4 kilo meszet.

A 3-ik permetezéshez:

2 csomag Kecskeméti port.
1/3 kilo meszet.

A Kecskeméti por oldatából a méz hozzáadására azurin-oldat keletkezik. Egy 600 grammos csomag Kecskeméti porból 250 gramm vegytiszta azurin képződik.

(183.)

Syümölcsfák permetezéséhez

100 liter vízre vegyünk:

2 csomag gyantalisztes Kecskeméti port, 1/3 kilo meszet.

A gyantalisztes Kecskeméti por oldatából a méz hozzáadására rézszappan-habarék keletkezik.

A kecskeméti port 600 grammos csomagokban 20 krajczárjával;

A gyantalisztes Kecskeméti port 850 grammos csomagokban, melyben 600 gramm Kecskeméti por és 250 gramm gyantaliszt foglaltatik, 25 krajczárjával, használati utasítással együtt szállítja

MAYERFI ZOLTÁN, Kecskeméten.

GAZDASÁGI IRODA KOLOZSVÁRT

Jókai-utca 4. — Telefon 176.

(186)

Megbízásból közvetít:

Birtokvétel és eladást.

Birtok bérletet.

Gazdasági termények értékesítését.

Gazdasági haszon állatok értékesítését.

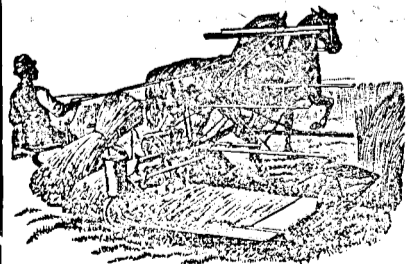
Gazdasági gépek beszerzését és értékesítését

Gazdasági nyerstermények értékesítését.

Biztosítások eszközését.

Jelzálog kölcsön eszközését.

Gazdasági üzentervek elkészítését és elszámolások felülvizsgálatát, melyeknek gyors, pontos és méltányos kiviteléért szavatolunk.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 31.

Az Adriance, Platt és Co.

new-yorki gyár világhírű „Adriance”

kéveköti-, marokrakó-, arató- és fűkaszaló-gepeinek

magyarországi kizárólagos képviselője

Minden, a mezőgazdaság keretébe tartozó szükségletek, mint: vetőmagvak, műtrágyák, anyagok, szerszámok, gépek stb. legjutányosabb beszerzési forrása.

A szövetkezet alapszabályait és havonként kétszer megjelenő „Üzleti Értesítő”-jét bárkinnek ingyen és bérmentve megküldi.

A V. Vermorel-féle

villefranchei gyár világhírű

„Éclair”

peronospora-fecskendőinek

(32.)

